

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE BOGDANOVCI
2016. - 2020.

Bogdanovci, studeni 2016.

STRATEGIJA RAZVOJA OPĆINE BOGDANOVCI 2016. - 2020.

Bogdanovci, studeni 2016.

Naručitelj:

Općina Bogdanovci

Izvršitelj:

SLAGALICA proizvodno uslužna zadruga

Voditelj projekta:

Doc.dr.sc. Snježana Tolić

Autori:

Doc.dr.sc. Snježana Tolić

Mr.sc. Lidija Maurović Koščak

Jelena Pejić, dipl.iur.

Kornelije Pejić, mag.oec.

Slavica Pušić, mag.agr.

SADRŽAJ

POPIS TABLICA

POPIS SLIKA

POPIS SKRAĆENICA

1.1. UVOD

1.2. METODOLOGIJA BAZIRANA NA UKLJUČENOSTI LOKALNIH DIONIKA U IZRADU STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE BOGDANOVCI 2016.-2020.

2. USTROJSTVO OPĆINE

3. OPĆE ZEMLJOPISNE ZNAČAJKE

3.1. Veličina i osnovne prostorne značajke

3.2. Reljefne i klimatske karakteristike

3.3. Prirodna baština

3.4. Ugrožene i zaštićene vrste

3.5. Povijesna i kulturna baština Općine Bogdanovci

3.6. Stanje komunalne i društvene infrastrukture

3.6.1. Stanje postojeće komunalne infrastrukture

3.6.2. Stanje društvene infrastrukture

3.7. Suradnja i multikulturalnost

4. GOSPODARSKE ZNAČAJKE PODRUČJA OPĆINE BOGDANOVCI

4.1. Osnovni pokazatelji gospodarske aktivnosti

4.2. Poljoprivredna proizvodnja

4.3. Stanje obrtništva na području općine Bogdanovci

4.4. Turizam

4.5. Tržište radne snage

4.6. Nezaposlenost

4.6. 1. Struktura prema spolu i obrazovanju

4.6.2. Dobna struktura

4.6.3. Trajanje nezaposlenosti

4.6.4. Nezaposleni hrvatski branitelji

4.7. Potporna poduzetnička infrastruktura

5. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE ZNAČAJKE PODRUČJA

5. 1. Broj, gustoća i demografska kretanja stanovništva

5.2. Prosječna starost i dobna - spolna struktura općine Bogdanovci

5.3. Obrazovna struktura

5.4. Nacionalne manjine na području Općine Bogdanovci

6. ANALIZA RAZVOJNIH SNAGA, SLABOSTI, PRILIKA I PRIJETNJI (SWOT) OPĆINE
BOGDANOVCI

7. STRATEŠKI CILJEVI I MJERE RAZVOJA

7.1. Strateški ciljevi razvoja

7.2. Strateške mjere i podmjere razvoja po strateškim ciljevima

7.3. Detaljan akcijski plan

LITERATURA

DODATAK

POPIS TABLICA

Tablica 1. Veličina JLS i udjeli površine u ukupnoj površini Vukovarsko-srijemske županije

Tablica 2. Površina Općine Bogdanovci po naseljima

Tablica 3. Udaljenost Općine Bogdanovci od ključnih prometnih čvorišta i urbanih središta

Tablica 4. Ukupne mjesečne i godišnja količina oborina, Vukovar, 2015., mm

Tablica 5. Arheološki lokaliteti na području Općine Bogdanovci

Tablica 6. Stanje postojeće infrastrukture

Tablica 7. Broj učenika područnih škola nižih razreda s područja Općine Bogdanovci po razredima od 1.- 4. razreda za 2015./2016. Šk.god.

Tablica 8. Udruge na području Općine Bogdanovci, na dan 15.04.2016.

Tablica 9. Udruge na području Općine Bogdanovci prema području djelovanja, na dan 15.04.2016.

Tablica 10. Vrijednosti pokazatelja indeksa razvijenosti

Tablica 11. Broj poljoprivrednih gospodarstva na području Općine Bogdanovci prema organizacijskom obliku poslovanja i naseljima

Tablica 12. Prosječna veličina (ha) poljoprivrednih gospodarstva na području Općine Bogdanovci prema organizacijskom obliku poslovanja i naseljima na dan 31.03.2016.

Tablica 13. Namjena korištenja poljoprivrednog zemljišta na području Općine Bogdanovci po naseljima

Tablica 14. Broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava na području Općine Bogdanovci prema starosti i spolu nositelja na dan 31.03.2016.

Tablica 15. Registrirani obrti na području Općine Bogdanovci- trendovi 2012.-2016.

Tablica 16. Popis obrta i d.o.o. registriranih na području Općine Bogdanovci

Tablica 17. Broj obrta na području Općine Bogdanovci po cehovima

Tablica 18. Kretanje broja osiguranika mirovinskog osiguranja prema osnovama osiguranja 2013.-2015.

Tablica 19. Kretanje zaposlenosti i nezaposlenosti na području Općine Bogdanovci u razdoblju 2012.- 2015. na dan 31.12.2015.

Tablica 20. Prosječna nezaposlenost od 2005.-2015. godine

Tablica 21. Broj nezaposlenih prema spolu u 2013. i 2014. godini

Tablica 22. Nezaposlene osoba prema stupnju obrazovanja u 2013. i 2014. godini za Općinu Bogdanovce

- Tablica 23.** Prosječni broj nezaposlenih osoba prema dobi u 2014. i 2015. Godini
- Tablica 24.** Struktura (%) nezaposlenih osoba prema trajanju nezaposlenosti i dobi u 2015. godini (godišnji prosjek)
- Tablica 25.** Prosječan broj nezaposlenih hrvatskih branitelja prema razini obrazovanja u 2014. godini u Vukovarsko-srijemskoj županiji
- Tablica 26.** Prosječan broj nezaposlenih hrvatskih branitelja prema razini obrazovanja u 2014. godini u Općini Bogdanovci
- Tablica 27.** Kretanje stanovništva na području Općine Bogdanovci (1981. - 2011.)
- Tablica 28.** Gustoća naseljenosti na području Općine Bogdanovci (st/km²), 2001-2011
- Tablica 29.** Stanovništvo Općine Bogdanovci prema popisu stanovnika iz 2011. godine po dobnoj i spolnoj strukturi
- Tablica 30.** Prosječna starost, indeks i koeficijent starosti stanovništva općine Bogdanovci, VSŽ i RH prema popisu stanovnika iz 2011. godine
- Tablica 31.** Dobna struktura stanovništva i promjene u dobnoj strukturi u VSŽ i općine Bogdanovci po naseljima
- Tablica 32.** Stanovništvo staro 15 i više godina prema razini završene škole
- Tablica 33.** Stanovništvo prema narodnosti na području općine Bogdanovci, 2001.-2011.
- Tablica 34.** Kretanje stanovništva na području općine Bogdanovci (1981. - 2011.)

POPIS SLIKA

- Slika 1.** Općina Bogdanovci i susjedne jedinice lokalne samouprave
- Slika 2.** Zemljopisni položaj Općine Bogdanovci unutar Vukovarsko-srijemske županije
- Slika 3.** Namjenska pedološka karta
- Slika 4.** Crkva Sv. Leopolda Bogdana Mandića
- Slika 5.** Hrvatski dom u Bogdanovcima
- Slika 6.** Dječji vrtić u Petrovcima
- Slika 7.** Osnovna škola u Petrovcima
- Slika 8.** Stanovništvo staro 15 i više godina prema razini završene škole, 2011.g.
- Slika 9.** Stanovništvo prema narodnosti na području općine Bogdanovci, 2001.-2011.

1. UVOD I METODOLOGIJA IZRADE STRATEGIJE

1.1. UVOD

Općina Bogdanovci konstituirana je kao jedinica lokalne samouprave 30.12.1992. godine. U sastavu općine se nalaze naselje Bogdanovci, Petrovci i Svinjarevci.

Općina Bogdanovci zahvaćena je snažnom depopulacijom. U dvadesetgodišnjem razdoblju, od 1991. do 2011. godine, broj stanovnika se smanjio za 38%, s 3.167 iz popisne godine 1991. na 1.960 u popisnoj godini 2011. Ovakvi nepovoljni trendovi se nastavljaju. Oni su manjim dijelom rezultat sniženih natalitetnih stopa, dok su većim dijelom rezultat ratnih događanja i poslijeratnih migracijskih kretanja, unutar i izvan Republike Hrvatske. Pravi razlog treba promatrati u svjetlu lošeg općeg gospodarskog stanja i vrlo lošeg stanja u poljoprivredi koja je donedavno bila temelj gospodarskih aktivnosti za brojne obitelji ovog kraja.

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine gustoćom naseljenosti općine Bogdanovci iznosi 39,1 stanovnika/km², što je daleko ispod prosjeka Republike Hrvatske od 78 stanovnika/km² i prosjeka Vukovarsko-srijemske županije od 73,3 st/km².

Površina Općine Bogdanovci iznosi 51,75 km² što čini 2,1 % ukupnog teritorija VSŽ.

U Domovinskom ratu, naselja Općine, a posebno mjesto Bogdanovci, pretrpjela su teška stradanja. U obrani Bogdanovaca 1991. godine poginulo je i nestalo 120 osoba, 88 iz samog mjesta. U Svinjarevcima je poginulo 35 mještana, a u Petrovcima 17 osoba. S obzirom na stradanja u Domovinskom ratu Općina spada u područje od posebne državne skrbi.

U općinskom središtu u Bogdanovcima smješteni su sadržaji upravnih i društvenih djelatnosti. Dan Općine Bogdanovci obilježava se svake godine 05. svibnja, a započinje svečanim polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća kod Memorijalnog spomenika poginulim braniteljima domovinskog rata u centru Bogdanovaca.

Iako površinom i brojem stanovnika pripada skupini malih općina, u Općini Bogdanovci posebna se briga polaže na stvaranje boljih uvjeta za život i rad za lokalno stanovništvo. U tu svrhu promišljaju se i razvijaju različiti projekti i traže mogućnosti financiranja. Da bi se ubrzao taj proces, u proljeće 2016. godine pristupilo se izradi strategije razvoja kako bi se postavili razvojna vizija i jasni razvojni ciljevi.

Strategija razvoja Općine Bogdanovci 2016. - 2020. rezultat je suradnje predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora Općine Bogdanovci koji su aktivno svojim sugestijama, zapažanjima, komentarima i prijedlozima sudjelovali u njenom nastajanju.¹

¹ Prijedloge projekata vidjeti u dodatku I

Naša je vizija Općina Bogdanovci koja će biti prepoznatljiva po bogatom gospodarskom i društvenom životu svojih stanovnika koji se temelji na modernoj društvenoj infrastrukturi, bogatstvu poljoprivrednih resursa, bogatoj multi-kulturnoj baštini, prirodnim ljepotama te blizini urbanih središta i važnih prometnih pravaca. Strateško promišljanje razvoja općine i odgovorno upravljanje javnim poslovima osigurava kontinuiran gospodarski i društveni razvoj.

Kao strateški ciljevi ove strategije određeni su: 1) Razvoj i unaprjeđenje komunalne i društvene infrastrukture, 2) Poticanje diversifikacije ruralnih gospodarskih aktivnosti i potpora razvoju gospodarstva, 3) Unaprjeđenje kvalitete života i 4) Ekološka poboljšanja u prostoru. Na ostvarenju ovih ciljeva će se intenzivno raditi do 2020. godine.

Strategija razvoja Općine Bogdanovci samo je prvi korak ka ostvarenju tih ciljeva. Daljnja suradnja ključnih dionika te ostvarenje sinergijskih učinaka preduvjet su dostizanja postavljenih ciljeva i kreiranja boljih uvjeta za ostvarenje društveno-ekonomskog razvoja Općine Bogdanovci, podizanja kvalitete života i socijalne kohezije, te stvaranja kvalitetnijih uvjeta za život i rad lokalnog stanovništva u skladu s misijom i vizijom ove Strategije.

Strategija razvoja Općine Bogdanovci je dokument usklađen s krovnim strateškim dokumentom Europske unije (EU) za razdoblje 2010.-2020. nazvan „Europa 2020 – Strategija za pametan, održiv i uključiv rast“.² To je desetogodišnja europska strategija, temeljena na 5 ambicioznih ciljeva i 7 vodećih inicijativa kojom se želi potaknuti rast i stvaranje novih radnih mjesta uz zadržavanje europskog socijalnog tržišnog gospodarstva. Ciljevi su: zapošljavanje, inovacije, obrazovanje, smanjenje siromaštva, te klima i energetika; a 7 inicijativa su: digitalna agenda za Europu, Unija inovacija, mladi u pokretu, učinkovito iskorištavanje resursa u Europi, industrijska politika za doba globalizacije, program za nove kvalifikacije i radna mjesta, te europska platforma za borbu protiv siromaštva.

Strategija razvoja Općine Bogdanovci živi je dokument čijom će se provedbom osigurati kontinuitet ostvarivanja razvojnih ciljeva Općine Bogdanovci, te doprinijeti ostvarivanju održivog i ekološki promišljenijeg gospodarskog razvoja za sve mještane. Usklađenost Strategije razvoja Općine Bogdanovci sa strategijom Europa 2020 omogućit će svim razvojnim dionicima korištenje dodatne financijske pomoći za razvoj u okviru financijskih instrumenata dviju najvećih politika Europske unije: Kohezijske politike i Zajedničke poljoprivredne politike.

² Strategija Europa 2020, http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_hr.htm

1.2. METODOLOGIJA BAZIRANA NA UKLJUČENOSTI LOKALNIH DIONIKA U IZRADU STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE BOGDANOVCI 2016.-2020.

Opis sudjelovanja različitih interesnih skupina u izradi lokalne razvojne strategije i primjena načela „odozdo prema gore“

Aktivnosti izrade razvojne strategije Općine bogdanovci započele su u travnju 2016. godine, a trajale su do konca sredine srpnja 2016. godine. Prvo se krenulo s informiranjem javnosti, te animacijskim i motivacijskim aktivnostima kako bi se što više građana potaklo na sudjelovanje u izradi Strategije. Ove su aktivnosti bile otvorene za sve građane i predstavnike javnog, gospodarskog i civilnog sektora. Aktivnosti oko izrade Strategije odvijale su sljedećim redoslijedom:

- 15.3. – 11.4. - informiranje lokalnog stanovništva i ostalih ključnih dionika putem obavijesti istaknutih na vidljivim mjestima po mjesnim odborima, web stranici Općine Bogdanovci
- 11.04.2015. - održana je radionica na kojoj je predstavljena izrada Strategije, te formirana radna skupina
- 13.04.2015.- održana je radionica s predstavnicima lokalne zajednice, udrugama i poljoprivrednicima, te je za potrebe swot analize načinjen pregled trenutnog stanja Općine Bogdanovci
- 13.04.-23.05.2015.- nastavak informiranja građana i ostalih dionika putem obavijesti na web stranicama i drugo
- 23.05.- održan sastanak s radnom skupinom zbog predlaganja projektnih ideja
- 14.06.- održani radni sastanci s predstavnicima Udruga radi prikupljanja projektnih ideja i skupljanja povratnih informacija od predstavnika zajednice, u naselju Bogdanovci i Svinjarevci.

Metodologija izrade Strategije razvoja Općine Bogdanovci u potpunosti je usklađena sa smjericama različitih vodiča za planiranje dugoročnog razvoja na lokalnoj razini. Nadalje, s obzirom da je Općina Bogdanovci član LAG-a Srijem, metodologija izrade ove strategije usklađena je s metodologijom izrade lokalne razvojne strategije (CLLD Community-led-Local Development), koju provode lokalne akcijske grupe (LAG-ovi).

2. USTROJSTVO OPĆINE

Općina Bogdanovci ima određenu strukturu i nadležnosti koje se sastoje od Općinskog vijeća i Općinskog načelnika, a koji se u razvojnim pitanjima navode Općinskim proračunom.

Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana i tijelo lokalne samouprave, koje donosi odluke i akte u okviru prava i dužnosti Općine, te obavlja i druge poslove u skladu sa Ustavom, Zakonom i Statutom općine. Općinsko vijeće ima 13 članova izabраниh na način određen zakonom.

Općinski načelnik izvršno je tijelo u općini, zastupa općinu, te obavlja izvršne poslove u općini. Općinski načelnik je odgovoran za ustavnost i zakonitost obavljanja poslova koji su u njegovom djelokrugu i za ustavnost i zakonitost akata upravnih tijela Općine.

U općini Bogdanovci s obzirom na broj stanovnika ustrojen je jedinstveni upravni odjel za obavljanje svih poslova iz samoupravnog djelokruga.

Jedinstveni upravni odjel obavlja upravne, stručne i druge poslove iz samoupravnog djelokruga općine koji se odnose na:

- uredsko poslovanje,
- komunalno gospodarstvo,
- stambeno gospodarstvo,
- raspolaganje poljoprivrednim zemljištem,
- javnu nabavu,
- socijalnu skrb,
- prostorno uređenje,
- financijsko poslovanje i upravljanje imovinom,
- protupožarnu i civilnu zaštitu,
- jedinstveni upravni odjel obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom, Statutom i drugim općim aktima općine, te poslove državne uprave prenijete na jedinice lokalne samouprave.

3. OPĆE ZEMLJOPISNE ZNAČAJKE

3.1. Veličina i osnovne prostorne značajke

Općina Bogdanovci je smješтана na području Vukovarsko-srijemske županije. Prostire se na površini od 51,7 km² i zauzima svega 2,08% ukupnog teritorija Vukovarsko-srijemske županije (2448 km²)³. Prema veličini spada u red manjih općina u Županiji što je vidljivo iz usporednih podataka u tablici 1.

Tablica 1. Veličina JLS i udjeli površine u ukupnoj površini Vukovarsko-srijemske županije

Naziv općine	Površina	Udjel u ukupnoj površini VSŽ	Naziv općine	Površina općine	Udjel u ukupnoj površini VSŽ
Andrijaševci	39,62	1,59	Negoslavci	21,21	0,85
Babina Greda	79,51	3,20	Nijemci	224,68	9,03
Bogdanovci	51,76	2,08	Nuštar	43,33	1,74
Borovo	28,13	1,13	Privlaka	52,41	2,11
Bošnjaci	94,96	3,82	Stari Jankovci	95,16	3,83
Cerna	69,26	2,78	Stari Mikanovci	54,50	2,19
Drenovci	200,02	8,04	Štitar	40,12	1,61
Gradište	57,56	2,31	Tompojevci	72,81	2,93
Gunja	31,06	1,25	Tordinci	50,17	2,02
Ivankovo	103,43	4,16	Tovarnik	64,56	2,60
Jarmina	12,94	0,52	Trpinja	123,87	4,98
Lovas	42,52	1,71	Vođinci	21,26	0,85
Markušica	73,44	2,95	Vrbanja	191	7,68
Naziv grada	Površina	Udjel u ukupnoj površini VSŽ	Naziv grada	Površina	Udjel u ukupnoj površini VSŽ
Ilok	128,92		Vukovar	98,78	3,97
Otok	136,15		Županja	90,14	3,62
Vinkovci	94,21				

Izvor: <http://www.vusz.hr/info/gradovi>; <http://www.vusz.hr/info/opcine>

³ <http://www.vusz.hr/info/opcine>

U sastavu Općine Bogdanovci nalaze se naselja: Bogdanovci, Petrovci i Svinjarevci. Sjedište Općine je naselje Bogdanovci.

Općina Bogdanovci smještena je u sjeveroistočnom dijelu Vukovarsko-srijemske županije, u blizini hrvatsko-srpske granice. Općina graniči sa šest jedinica lokalne samouprave; na jugu i jugo-zapadu sa Općinom Stari Jankovci, na zapadu sa Općinom Nuštar, na sjeveru sa Općinom Trpinja i Gradom Vukovarom, na istoku sa općinama Negoslavci i Tompojevci.

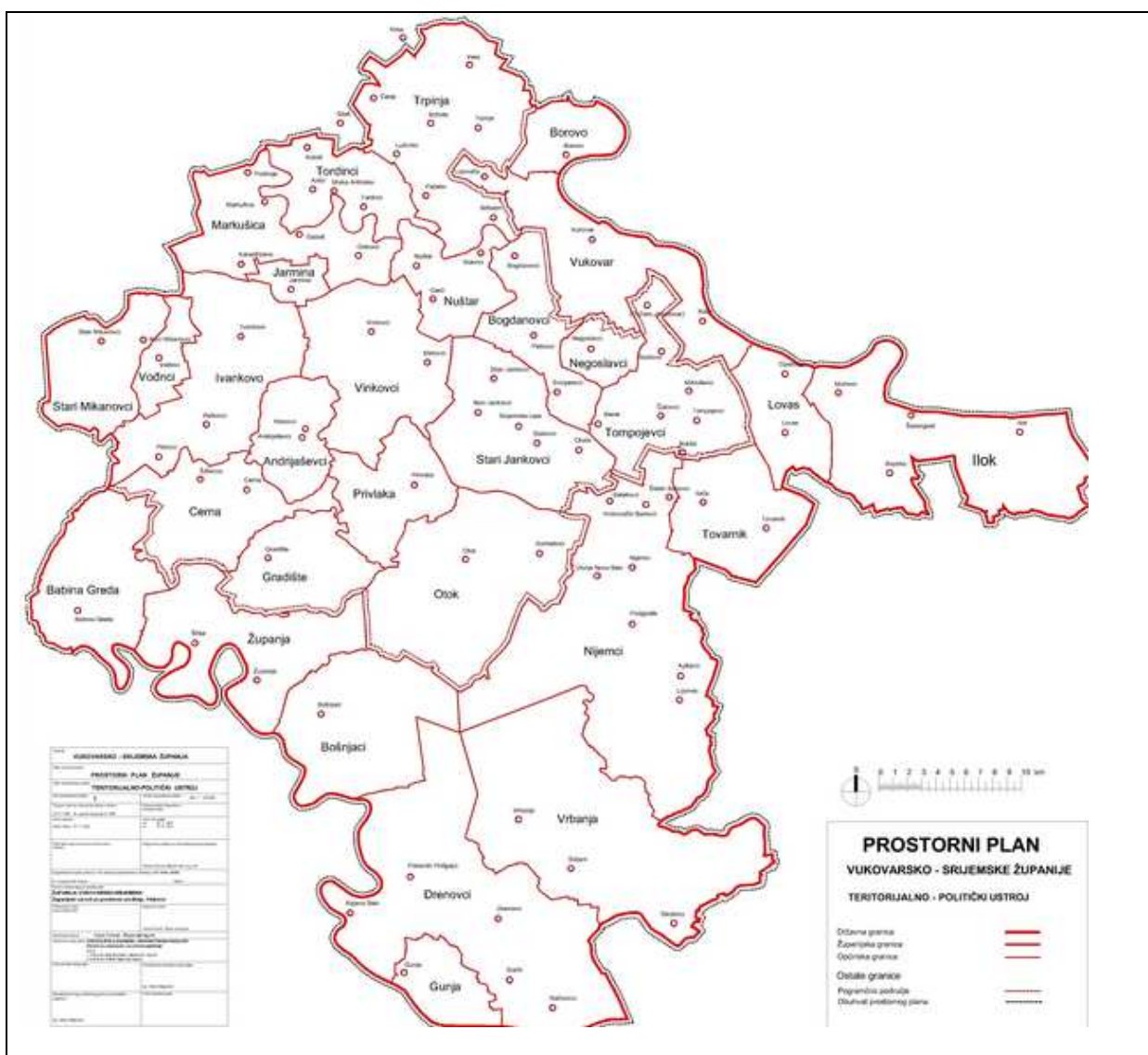

Slika 1. Općina Bogdanovci i susjedne jedinice lokalne samouprave
Izvor: PPU Općine Bogdanovci, 2004.

Općina je smještena u neposrednom okruženju vukovarsko-srijemskih gradova, nositelja industrijskog razvoja: Vukovara i Vinkovaca. Od Osijeka, glavnog regionalnog središta istočne Hrvatske udaljena je 42 km.

Ovo jedinstveno područje urbanog policentričnog razvoja isprepletено je mrežom različitih infrastrukturnih objekata i plovnih putova rijeke Vuke i Dunava koji omogućuju funkcioniranje i razvoj lokalnoga gospodarstva temeljenog na prerađivačkoj industriji i poljoprivredi.

Na sljedećem prikazu vidljiv je geografski položaj Općine Bogdanovci unutar Vukovarsko-srijemske županije, slika 2.

Slika 2. Zemljopisni položaj Općine Bogdanovci unutar Vukovarsko-srijemske županije
Izvor: Prostorni plan Vukovarsko-srijemske županije, 2004

Sljedeća tablica (tablica 2) prikazuje površine svih naselja Općine Bogdanovci.

Tablica 2. Površina Općine Bogdanovci po naseljima

Naziv Naselja	Površina u km ²
Bogdanovci	16,88
Petrovci	22,17
Svinjarevci	12,7
Ukupno	51,75 km²

Izvor: Geoportal

Dobra prometna povezanost Općine Bogdanovci sa širim prostorom županije i države predstavlja prednost sa aspekata razvoja. U Domovinsko ratu većina cesta bila je teško oštećena, a dio je popravljen. Nedostatak je nepostojanje cestovne povezanosti naselja unutar Općine. Iako su naselja prostorno spojena, prometno nisu povezana. Za ulazak u svako naselje mora se prethodno vratiti u Vukovar, tako da se iz Petrovaca i Svinjarevaca može doći u Bogdanovce tek obilaskom kroz susjedne općine ili Grad Vukovar. Udaljenost od Svinjarevaca do Bogdanovaca iznosi 24 km, a od Petrovca do Bogdanovaca 15 km. Prometno povezivanje otežava i to što dio lokalnih cesta nije asfaltiran. Stoga, izgradnja veznih prometnica je od prioritetnog interesa za razvoj općine, što bi osnažilo zajedničke gospodarske, kulturno- umjetničke i športske aktivnosti sva tri naselja.

U procjeni atraktivnosti određenog područja važnu ulogu ima udaljenost lokacije od glavnih prometnica i prometnih čvorišta te urbanih sredina. U tablica 2. prikazane su navedene udaljenosti za središnje naselje Bogdanovci.

Tablica 3. Udaljenost Općine Bogdanovci od ključnih prometnih čvorišta i urbanih središta

Glavna prometna čvorišta	Km
Auto cesta Osijek-Zagreb	53
Zračna luka Osijek	27
Željeznički kolodvor Vinkovci	14
Luka Vukovar	6
Luka Split	692
Luka Rijeka	445
Međunarodna zračna luka Zagreb	250
Urbana središta	Km
Osijek	42
Zagreb	286
Budimpešta	301
Beč	518
Beograd	148

Sarajevo	235
Ljubljana	425

Izvor: via Michellin (www.viamichellin.com); www.udaljenosti.com

Prostorom Vukovarsko srijemske županije prolaze važni prometni cestovni koridori, a iz tablice je vidljiva dobra prometna povezanost Općine Bogdanovci s ključnim prometnim čvorištima koja se nalaze u relativnoj blizini Općine Bogdanovci. Također, za razvoj Općine važna je i blizina Vukovara, županijskog središta u kojem su smješteni uredi regionalne i državne uprave ključni za društveni i gospodarski razvoj područja.

Vukovar je veleučilišni centar te broji studij fizioterapije, trgovine i upravni studij. U Vukovcima je smješten stručni studij poljoprivrednih usmjerenja Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku.

U krugu do 300 km udaljenosti od Bogdanovca nalaze se četiri urbana središta: Zagreb, Beograd, Budimpešta i Sarajevo.

3.2. Reljefne i klimatske karakteristike

Vukovarsko-srijemska županija prostorno obuhvaća dio slavonsko-srijemskog međuriječja na rubu Panonske nizine.

Općina Bogdanovci zauzima središnji prostor zapadnog dijela Vukovarskog ravnjaka, a teren je blago valovit. Poljodjelske površine zauzimaju najveći dio, a šuma je koncentrirana u zapadnom dijelu Općine. Tri dola kojima se oborinske vode slijevaju prema Vuki karakteristična su u sjevernom djelu Općine. Sjeveroistočno i sjeverozapadno od Petrovaca prema Marincima pruža se Kervež, u Bogdanovcima vodotok Bogdanovački Savak, te Crepov dol sjeveroistočno od Bogdanovaca.

Prema Planu navodnjavanja Vukovarsko-srijemske županije iz 2006. bila je planirana izgradnja Akumulacije Petrovci kod Petrovaca s napajanjem iz potoka Kervež volumena 973.000 m³ za navodnjavanje 420 ha poljoprivredne površine, zatim iz potoka Kervež akumulacija Marinci kod Marinaca volumena 300.000 m³ za navodnjavanje 130 ha poljoprivredne površine, te akumulacija Bogdanovci kod Bogdanovaca s napajanjem iz potoka Bogdanovački Savak 600.000 m³ za navodnjavanje 260 ha poljoprivredne površine.⁴

Do danas akumulacije nisu izgrađene, trenutno je sve na razini studijske dokumentacije, interes postoji, no nedostaje financijskih sredstava za idejne i glavne projekte.⁵

Ovo područje bogato je podzemnim vodama. U naselju Petrovci postoji izvor pitke vode i vodotok Crepov dol sjeveroistočno od Bogdanovaca.

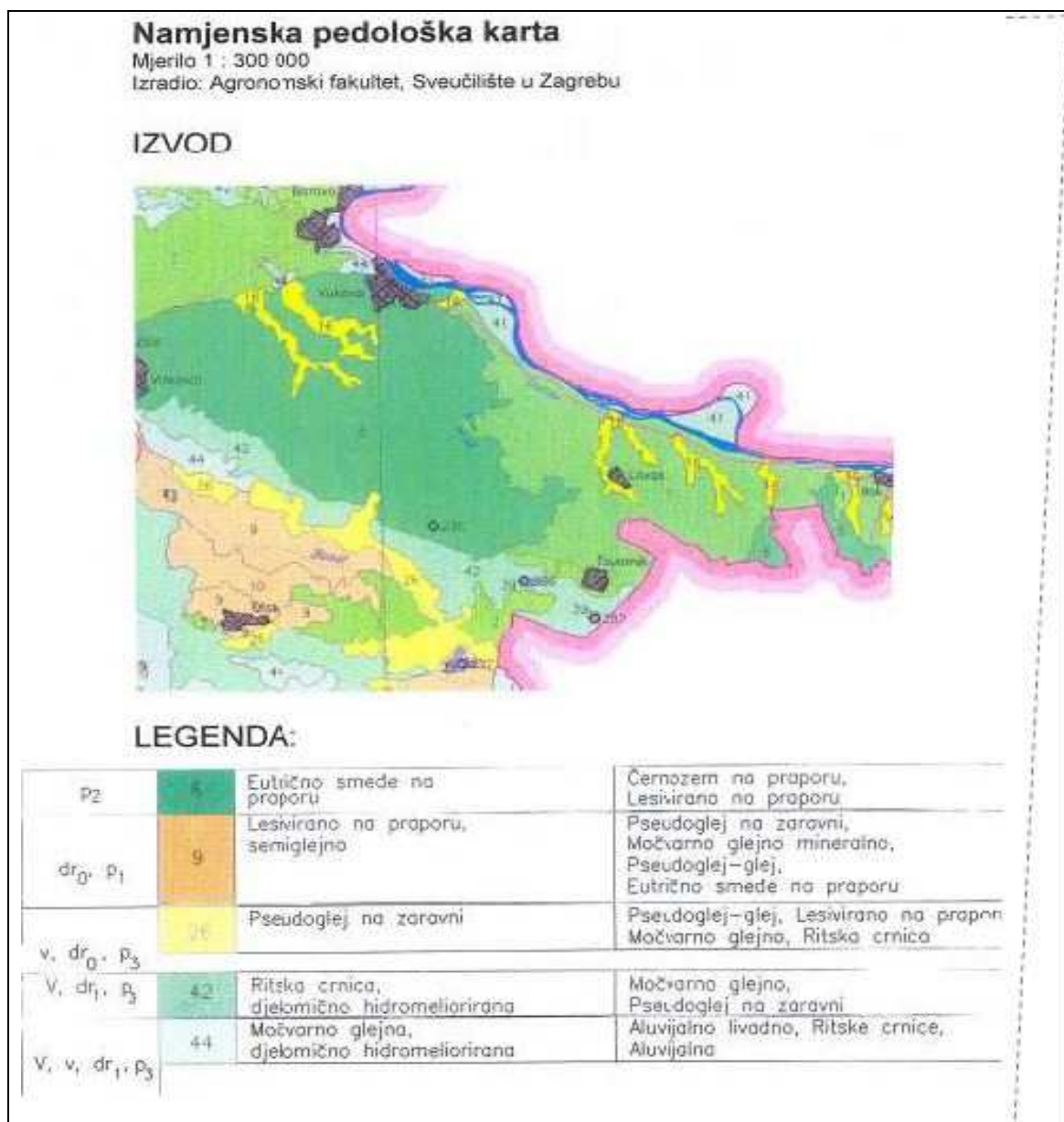
⁴ Plan navodnjavanja Vukovarsko-srijemske županije: Sažetak, 2006. Broj plana: P-14/2006

⁵ Potvrđene informacije od strane Hrvatskih voda

Pedološke značajke. Tla općine Bogdanovci su dobra obradiva tla - oznaka P-1. Namjenske pedološke karte, podklase pogodnosti p2 (umjerene osjetljivosti prema kemijskim polutantima), sastava i strukture - pretežito eutrično smene na praporu – ostalih jedinica tla Černozem na praporu i Lesivirano na praporu), a tek manjim dijelom su u dolovima (surducima) su ograničeno obradiva tla - oznaka P-3 (broj i boja 16). Namjenske pedološke karte, podklase pogodnosti e i p² (erozija i slaba osjetljivost prema kemijskim polutantima), sastava i strukture - pretežito sirozem na praporu– ostalih jedinica tla Koluvij s prevagom sitnice, močvarno glejno, eutrično smene, Černozem).

Tla su nastala djelovanjem pedogenetskih procesa uz djelovanje klime, reljefa, flore i faune i drugog. Primjenom agrotehničkih mjera i intenzivnom poljoprivrednom proizvodnjom mijenjaju se prirodna svojstva tla, a to se posebno odnosi na gubitak humusa u tlu. Zbog blagog reljefa erozija tla nije izražena na području Općine izuzev manjih površina duž dolova (surduka) na kojima su izgrađene akumulacije koje ublažuju procese erozije.⁶

⁶ PPU Općine Bogdanovci, 2004. str.3.

Slika 3. Namjenska pedološka karta
Izvor: PPU Općine Bogdanovci, 2004.

Geološko-litološke osobine tla. Županija je dio Panonske nizine iz koje se središnjim prostorom dižu uzvišenja diluvijalnog prapora. Prostor koji je melioriziran i pripravan za intenzivnu poljoprivrednu obradu, uglavnom je zastupljen plodnom crnicom.⁷

Klimatske karakteristike. Općina Bogdanovci nalazi se u zoni umjerene kontinentalne klime, koju karakteriziraju sunčana i vruća ljeta, hladne i sniježne zime, te velika godišnja kolebanja temperature i rasporeda padalina.

⁷ http://www.vusz.hr/Cms_Data/Contents/VSZ/Folders/dokumenti/sjednice/21-sjednica-skupstine-30-09-2015/~contents/84XJMVLNWMH5AQJ/tocka4.pdf

Srednja godišnja temperatura kreće se oko 11°C sa srednjim najtoplijim maksimumom od 29,9°C i srednjim minimumom od 12,2°C. Srednje godišnje padaline kreću se u relativno uskom rasponu. Najniže su u krajnjem istočnom dijelu gdje iznose oko 650 mm, a prema zapadu vrijednost srednjih godišnjih padalina postupno raste do 800 mm. Najviše padalina ima u proljeće i sredinom ljeta, što pogoduje usjevima. Srednja relativna vlažnost zraka iznosi 79%. Prosječne višegodišnje temperature u najtoplijem mjesecu, srpnju kretale su se od 21,2°C u Gradištu do 21,9°C u Županji.⁸

Ukupna godišnja količina padalina u 2014. godini iznosila je 824 mm, dok je u 2015. godini iznosila 615,7 mm. Najveće mjesečne količine padalina u 2014. god. su se dogodile u mjesecu srpnju i rujnu, a u 2015. god. u svibnju i kolovozu.⁹

Tablica 4. Ukupne mjesečne i godišnja količina oborina, Vukovar, 2015., mm

Siječ anj	Velj ača	Ožu jak	Trava nj	Svib anj	Lip anj	Srpa nj	Kolo voz	Ruj an	Listo pad	Stud eni	Prosi nac	Vukovar
78,3	63,5	46,9	18,1	100,4	24,3	12,6	78,6	59,8	74,6	54,0	4,6	615,7

Izvor: Ukupne mjesečne i godišnje količine oborine, DHMZ, Zagreb, http://klima.hr/klima_arhiva.php

Za ravničarski dio istočne Hrvatske, pa tako i za Vukovarsko Srijemsku županiju i Općinu Bogdanovci karakterističan je sjeverozapadni vjetar koji puše uglavnom u toplijem dijelu godine, dok je jugoistočni vjetar najčešći u zimskom dijelu godine. Pojave tišina najčešće su u ljeto i jesen. Međutim, u Vukovarsko-srijemskoj županiji, s energetskog stanovišta, na godišnjoj razini nema posebno istaknutih vjetrova koji bi se mogli značajnije iskoristiti za proizvodnju električne energije.¹⁰

3.3. Prirodna baština

Prirodni resursi i ljepota krajolika, kvalitetno zemljište s pretežno oraničnim površinama čine osnovna prirodna obilježja Općine Bogdanovci.

Najveći dio općine zauzimaju poljodjelske površine. Prema podacima Upisnika poljoprivrednih gospodarstava u svibnju 2016. s području općine Bogdanovci koristi se 3.787,62 ha¹¹.

Šume su koncentrirane u zapadnom dijelu općine, ukupne površine 425 ha. Šumske površine i površine šumskoga zemljišta su pod vegetacijom visokih šuma, u kojima dominira slavonski hrast, te površine branjevina i šibljaka. Površine pod šumama se odnose na: šume kojima

⁸ <http://www.vusz.hr/info/osnovni-podaci>; <http://www.vgz.hr/opcenito/detalji>

⁹ http://klima.hr/klima_arhiva.php

¹⁰ VSŽ Potencijal obnovljivih izvora energije 2012., str 4.

¹¹ Upisnik poljoprivrednih gospodarstava RH, APPR

gospodari Uprava šuma Vinkovci i privatne šume. Šume se redovito održavaju i sigurne su za kretanje.

Općina Bogdanovci bogata je podzemnim vodama. Prostornim planom Vukovarsko-srijemske županije kao prostorno-planska mjera određena je zaštita kontaktne zone dolova i vodotoka: Kervež, Bogdanovački Savak i Crepov dol. U tom smislu je na ovim područjima potrebno očuvati prirodni okoliš.

3.4. Ugrožene i zaštićene vrste

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija ovog područja, prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske i postojećih stručnih studija, na ovom području stalno ili povremeno živi niz ugroženih i zaštićenih vrsta.¹²

U zaštiti okoliša treba posebnu pozornost usmjeriti na zaštitu tla, šuma, vode, zraka i ambijentalnih cjelina. Zaštitu treba usmjeriti na: izbor tehnologija sa što manjim nepovoljnim utjecajem na okoliš, modernizaciju prometa i infrastrukture, izgradnju sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, izgradnju sustava zbrinjavanja otpada, zaštitu prirode i kulturnog naslijeđa, zaštitu od zagađenja i zauzimanja poljodjelskog zemljišta drugim funkcijama, zaštitu voda, zaštitu zraka te rekultivaciju eksploatacijskih polja mineralnih sirovina.

Područje Vukovarsko - srijemske županije obuhvaća park šume, zaštićene krajobrazne, posebne rezervate, spomenike prirode i parkovne arhitekture. Zaštitu prirode i kulturnih dobara treba temeljiti na očuvanju i uspostavljanju uravnoteženog odnosa osnovnih izvornih povijesnih oblika graditeljskog naslijeđa i suvremenih graditeljskih dostignuća osobito u vrijednim povijesnim urbanim i ruralnim cjelinama. Obnovu postupka valorizacije graditeljskog naslijeđa treba temeljiti na međunarodnim kriterijima.¹³

3.5. Povijesna i kulturna baština Općine Bogdanovci

Kulturno naslijeđe na području Općine Bogdanovci je nedovoljno istraženo i prezentirano javnosti. O značenju i postojanju kulturnog naslijeđa brojni su povijesni izvori iz kojih je vidljiva duga tradicija življenja u ovom prostoru.¹⁴

- **Bogdanovci**

„Bogdanovci su u srednjem vijeku bili područno selo na imanju Mikole. U njima je tada moglo biti desetak kuća.“¹⁵ U pred tursko i tursko doba mjesto se nalazilo nešto istočnije od današnje lokacije. Selo mijenja lokaciju između 1690. – 1700. godine, a nakon ustroja

¹² Prilog 1.

¹³ PPU Općine Bogdanovci, 2004., str. 16.

¹⁴ Ibid, str 34.

¹⁵ Marković, M.: Slavonija-Povijest naselja i stanovništvo, Zagreb, 2002.

vukovarskog vlastelinstva postaje područno selo. Na početku Turskog doba došlo je do raseljavanja Mikole. Na položaj same Mikole prešlo je selo Bogdanovci, koje je inače ležalo na starom marinačkom području, u prvom susjedstvu Mikoli, ali se za vrijeme turskog gospodarstva razvilo naseljenicima iz okolnih napuštenih sela i onda raširilo.¹⁶ U drugoj polovini 17. stoljeća u selu je bilo oko 50 naseljenih kuća. Sačuvani su toponimi iz tog doba, Gatinci i Bučkovci, bogdanovački zaseoci i ljetni salaši. Početkom 18. stoljeća se u ovo selo ne useljavaju Srbi jer nije bilo slobodne zemlje za nove doseljenike. U selu je tada bilo 54 domaćinstva listom starosjedilaca. Ova se nacionalna struktura zadržala i u 19. stoljeću pa tako 1866. godine u selu je bilo 90 naseljenih kuća sa 614 stanovnika Hrvata, dvoje Srba i pripadnika drugih narodnosti.

Po popisu iz 2001. godine u Bogdanovcima je bilo 803 stanovnika, a deset godina kasnije, po popisu iz 2011. 710 stanovnika.

- **Petrovci**

Petrovci su u 14. stoljeću imali župnu crkvu Sv. Petra po kojem je vrlo vjerojatno naselje dobilo ime i koje je 1335. godine pohodio papinski legat. Tadašnji Petrovci su zauzimali prostor nešto istočnije od današnje, a feudalni posjednici sela su bili lokalni plemići koji se prema ispravama iz 15. stoljeća nazivaju Petrovački. Iz Petrovaca se 1700. godine iseljava velik broj Hrvata, najviše u Vukovar, a naseljava se pravoslavno stanovništvo. U 1736. godini tu je bilo 46 naseljenih kuća. Početkom 30-ih godina 19. stoljeća u Petrovce se počinju doseljavati Rusini iz Bačke, a poslije II svj. Rata i Ukrajinci. 1971. u Petrovcima ima oko 1600 stanovnika. Po popisu iz 2001. u selu živi 980 stanovnika, a po onom iz 2011. u mjestu ima 864 stanovnika. Po zadnjim procjenama broj stanovnika se spustio ispod 700., a praznih kuća je više od 130.

- **Svinjarevci**

U sastavu beračkog imanja u 15. stoljeću nalazilo se, među ostalima, selo Dubrava te se u njemu spominje crkvu Sv. Martina koja je bila vjerojatno nešto dalje od sela, oko 2 km sjeveroistočno od Svinjarevaca. Crkva je vjerojatno bila u nekoj vezi sa Svinjarevcima koje je bilo susjedno selo Sv. Martinu. U tursko doba su se stanovnici Sv. Martina vjerojatno preselili u Svinjarevce, te su se tu očuvali hrvatski starosjedioci do dolaska Vlaha, a poslije odlaska Turaka. U Svinjarevcima su 1736. godine popisane 33 obitelji.¹⁷

Po popisu iz 2001. u mjestu živi 575 stanovnika, a deset godina kasnije 2011. 386.

Kulturne manifestacije

Sva naselja s područja Općine Bogdanovci obiluju različitim manifestacijama koje se temelje na elementima narodne baštine i folklora. Najpoznatije manifestacije su: Petrovačko zvono, Bogdanovačke folklorne večeri, Pokladni dani, Kad je golubica letjela, Dječja smotra folklor, Smotra izvornih folklor u Svinjarevcima i druge manifestacije.

¹⁶ Bogdanovci, Svjedočanstvo o postojnosti vjekovnog hrvatskog naselja, Zagreb, 1998. Str. 22.

¹⁷ PPU Općine Bogdanovci, 2004., str. 34.

„ Petrovačko zvono“ je najveća i središnja godišnja manifestacija kulture Rusina u Hrvatskoj. Prva je održana 1973. godine. Manifestacija se održava krajem proljeća u selu Petrovci, gdje je najveća koncentracija zajednice Rusina. Organizator manifestacije je Savez Rusina Republike Hrvatske. „Bogdanovačke folklorne večeri“ je kulturno umjetnička manifestacija izvornog folklora, a održava se zadnji vikend u mjesecu lipnju.

„ Pokladni dani“ je kulturna manifestacija koja se održava svake godine krajem lipnja u naselju Bogdanovci na kojoj sudjeluje više folklornih društava.

Sakralna baština

Na području Općine Bogdanovci prema prostornom planu uređenja Općine postoje ukupno tri sakralne građevine pod preventivnom zaštitom. To su: crkva Pokrova presvete Bogorodice i crkva Vaznesenja Kristovog, obje u Petrovcima, te crkva Sv. Martina Biskupa u Svinjarevcima.

Arheološka baština

Na području Općine Bogdanovci u tablici 6. dat je prikaz registriranih, evidentiranih i preventivno zaštićenih lokaliteta. Ukupno je registrirano 5 arheoloških lokaliteta, 14 je evidentirano, a jedan je pod preventivnom zaštitom.¹⁸

Tablica 5. Arheološki lokaliteti na području Općine Bogdanovci

Naselje	Naziv lokaliteta
Registrirani lokaliteti	
Bogdanovci	Gradina, prapovijesni arheološki lokalitet
	Dambovo, antički i srednjovjekovni lokalitet
	Velika Zlatara, prapovijesni arheološki lokalitet
Svinjarevci	Šarviz i Šarviz-Parloge, srednjovjekovno arheološko nalazište
	Svetinje, prapovijesno i arheološko nalazište
Evidentirani lokaliteti	
Bogdanovci	Tialjevci, prapovijesni lokalitet
	Naratak, prapovijesni lokalitet
	Orlinjak, prapovijesni lokalitet
	Velika Lipica
	Starica
	Planta dio
Petrovci	Malo Polje, prapovijesno i antičko arheološko nalazište
	Jabuča, antičko - arheološki lokalitet
	Petrovačka Dubrava, prapovijesni lokalitet
	Rogozna-Milkovci, prapovijesni, antički lokalitet

¹⁸ PPUOB, IZMJENE I DOPUNE, 2012.str. 20.

	Pogon PIK-a Dubrava, prapovijesni lokalitet
Svinjarevci	Rastova Međa - srednjovjekovni lokalitet
	Trinčil, prapovijesni i antički lokalitet
	Rudina-pogon PIK-a Dubrava
Preventivno zaštićeni lokaliteti	
Bogdanovci	Voćnjak, prapovijesno i srednjovjekovno arheološko nalazište

Ukupno je evidentirano šest memorijalnih spomenika, u svakom naselju po dva, od čega **tri** masovne grobnice u naseljima Bogdanovci, Svinjarevci i Petrovci.

Od ostale arheološke baštine evidentirana je jedna etnološka građevina u Svinjarevcima, prizemna kuća plemićke obitelji Božić, kasnije Brandt, iz 19. stoljeća, koja je posjedovala i obiteljski grb. Kuća se nalazi u Ulici bana Josipa Jelačića 2. Tu kuću Mjesni odbor Svinjarevci želi staviti pod zaštitu. Izgrađena je u 19. stoljeću. Sada je u privatnom vlasništvu. Naziv Brandt dolazi od prezimena jedne od osam sestara koja se udala za Nijemca Branta, te je obiteljsko prezime zamijenila prezimenom Brandt. Namjera Općine je tu kuću tradicionalne gradnje urediti u etno muzej.

U Petrovcima se nalazi etno muzej koji je uređen od strane rusinske zajednice, a kompletni etno sadržaj donirali su mještani Petrovaca. Zgrada je obnovljena poslje rata.

Crkve

U Bogdanovcima je djelovala crkva Sv. Križa koja je bila blagoslovljena davne 1742. godine, izgrađena u baroknom stilu. U Domovinskom ratu srušena je do temelja. Novoizgrađena crkva posvećena je Sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću 2000. godine. Bogdanovci su pripadali župi Sv. Filipa i Jakova do 2003. godine, a od 2003.god. pripadaju Župi Kraljice Mučenika. Od ostalih sakralnih objekata postoji Kapelica u narodu nazvana „Kapelica na vodici“, koja je obnovljena i služi kao spomenik i svetište.

Povijesni izvori navode postojanje prve crkve na području općine Bogdanovci oko ušća starog Surduka (danas potok Savak), bila je sagrađena od kamena i posvećena Sv. Andriji oko 1300.-te godine. Papin legat, koji je sakupljao porez posjetio ju je šest puta u razdoblju od 1333. do 1335.godine.¹⁹ Kao spomen na prvu crkvu u Bogdanovcima planira se izgraditi kapelica od kamena.

¹⁹ Bogdanovci, Svjedočanstvo o postojnosti vjekovnog hrvatskog naselja, Zagreb, 1998. str. 17.

Slika 4. Crkva Sv. Leopolda Bogdana Mandića

Crkva Sv. Martina u Svinjarevcima pripada župi Svete Ane u Slakovcima. U sastavu beračkog imanja u 15. stoljeću nalazilo se selo Dubrava te se u njemu spominje crkvu Sv. Martina koja je bila udaljena od sela oko 2 km. Crkva je bila u nekoj vezi sa Svinjarevcima kojem je bilo susjedno selo Sveti Martin. U domovinskom ratu crkva je zapaljena i razrušena,

ostali su tek zidovi. Danas je crkva potpuno obnovljena i izgrađen je potpuno novi toranj i zvonik.

Župa Pokrova presvete Bogorodice u Petrovcima je grkokatolička župa osnovana 1836. godine. Župa pripada Križevačkoj biskupiji. Župna crkva Pokrova presvete Bogorodice izgrađena je 1893. godine. Crkva je obnovljena 1930., a u Domovinskom ratu pretrpjela je oštećenja. Obnova crkve je još u tijeku.

Pravoslavna crkvena opština Petrovci obuhvaća Petrovce, te Stare i Nove Jankovce. Crkva Vaznesenja Kristovog sagrađena je 1769. U tijeku je njena obnova.²⁰

3.6. Stanje komunalne i društvene infrastrukture

Na radnim sastancima za izradu Strategije najviše je bilo komentara vezanih za stanje komunalne infrastrukture. Lokalno stanovništvo ističe potrebu uređenja infrastrukture, okoliša i dječjih igrališta, opremanja i renoviranja zgrada domova kulture, DVD-a, otvorenog amfiteatra, kuća tradicionalnog graditeljstva, športskih igrališta i dr., a u općinskom proračunu nema za sve te aktivnosti sredstava.

Istaknuti su brojni nedostaci za potrebe udobnijeg življenja lokalnog stanovništva kao što su: nedostatak nogostupa, biciklističkih staza, igrališta i dr.

Nisu uređeni infrastrukturni objekti, zapušteni su prostori koji su prije rata bili značajni i sadržajni dio življenja stanovništva kao što su šumarska kuća, prostor prirodnog teatra, a želja mještana postoji i za uređenjem tih prostora.

Posebno su aktivni bili predstavnici mjesnih odbora i udruga koji su davali prijedloge za gradnju, uređenje i poboljšanje javne infrastrukture koju koriste građani. Naglasak je bio na opremanju novog društvenog doma u Bogdanovcima, rekonstrukciji prostora i obnovi doma u Petrovcima, opremanje Dvd-a, zatim na izgradnji dječjih igrališta, obnovu postojećih športskih objekata i izgradnji novih sadržaja.

3.6.1. Stanje postojeće komunalne infrastrukture

Naselja Općine Bogdanovci dio su javnog vodoopskrbnog sustava. Sva tri naselja priključena su na vodoopskrbni sustav Vukovara, komunalno poduzeće Vodovod grada Vukovara d.o.o.

U Domovinskom ratu vodoopskrbni sustav grada Vukovara pretrpio je značajna oštećenja. Za živote građana grada Vukovara uz rijeku Dunav, značajna je i rijeka Vuka. Vukovar kao najveća hrvatska luka, ima bogatu tradiciju očuvanja vodnih dobara i iskorištavanja njihovih potencijala. Prva organizirana vodoopskrba grada Vukovara dužine 7,5 km izgrađena je 1913.g., te prvi vodotoranj. Trenutna priključenost na sustav odvodnje u aglomeraciji iznosi

²⁰ <http://www.opcina-bogdanovci.hr/index.php/turizam>

63%, a pokrivenost područja sustavom odvodnje nedovoljnih 66%, no najnovija ulaganja kroz projekt "Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture grada Vukovara", koji je sufinanciran od strane Europske unije omogućit će gradu Vukovaru i općinama Bogdanovci, Borovo i Trpinja modernu vodnokomunalnu infrastrukturu u skladu s europskim standardima. Riječ je o jednom od najvećih infrastrukturnih projekata koji se provode na području Vukovarsko –srijemske županije, vrijednom gotovo 362 milijuna kuna, a predviđeno razdoblje provedbe projekta je od 2014 do 2018.g.²¹ Europska unija sudjeluje u sufinanciranju s više od 70 posto ukupne vrijednosti projekta. Dovođenjem ovoga projekta biti će poboljšana kvaliteta života i zdravlja ljudi.

Bogdanovci su na vukovarski vodoopskrbni sustav spojeni još od 1972. godine. U Bogdanovcima su u tijeku radovi na izgradnji vodoopskrbe i odvodnje. Općina Bogdanovci u ovome projektu participira s 861.000 kn, tom će se investicijom sanirati vodopskrbni sustav u tom mjestu u dužini od 3 km, te izgraditi kanalizacija u dužini od 9,8 km.²² Završetkom projekta Bogdanovci će u cijelosti biti pokriveno sustavom odvodnje koje do sada nije postojalo. Ovaj projekt financijski i planski ne obuhvaća naselja Svinjarevci i Petrovci, kanalizacija u tim naseljima prioritet je u projektima općine u bližoj budućnosti.

Prostor Općine Bogdanovci u cijelosti je opskrbljen električnom energijom, telefonskom mrežom. Na području općine Bogdanovci je provedena plinifikacija. Prema podacima JANAF-a područjem Općine prolazi cjevovod Jadranskog naftovoda.²³

U sljedećoj tablici dat je prikaz stanja javne infrastrukture u naseljima općine Bogdanovci. Postojeće stanje je ocjenjeno opisnim ocjenama: u potpunosti zadovoljava (***), ne zadovoljava u potpunosti (**), i loše (*).²⁴

Tablica 7. Stanje postojeće infrastrukture

Općina Bogdanovci	Asfaltirane ceste, županijske i ostale	Rasvjeta	Vodoorbni sustav	Plinifikacija	Telefonske mreže	Groblja i mrtvačnice	Nogostupi
Bogdanovci	**	**	***	***	***	***	**
Petrovci	**	**	**	**	***	**	**
Svinjarevci	**	**	**	**	***	**	**

Komunalni i tehnološki otpad. Poslove skupljanja otpada Općine Bogdanovci obavlja tvrtka za komunalne djelatnosti „Strunje – Trade“ d.o.o. Privlaka. Prikupljanje komunalnog

²¹ http://www.vgv.hr/projektVU/Vukovar%20-%20Graf%20financiranje/Vukovar_INFO%20LETAK.jpg

²² <http://www.hrv.hr/vijesti/promo/item/8329-u-bogdanovcima-radovi-na-vodoopskrbi-i-odvodnji>

²³ PPU Općine Bogdanovci, 2004., str. 10.

²⁴ Postojeće stanje je ocjenjeno opisnim ocjenama prema stavovima sudionika u izradi strategije.

otpada u Općini Bogdanovci obavlja se jednom tjedno, a prikupljanje glomaznog otpada jednom mjesečno na način koji je reguliran Odlukom o komunalnom redu. Odlaganje organizirano prikupljenog otpada obavlja se na odlagalištu komunalnog i tehnološkog otpada s kojim je sklopljen Ugovor o odlaganju kućnog otpada. Općina Bogdanovci koristi odlagalište „ Petrovačka dola“ na području Grada Vukovara. Divlja odlagališta otpada na području Općine su sanirana.

Svako naselje Općine Bogdanovci ima „zeleni otok“ i kontejner za odlaganje metalnog otpada. Mještani prihvaćanjem selektivnog načina prikupljanja otpada doprinose sustavnom gospodarenju otpadom i smanjenju komunalnog otpada u Općini Bogdanovci.

Pošta i telekomunikacije. Na području Općine Bogdanovci djeluje jedan poštanski ured. Poštanski ured nalazi se u Petrovcima i zadovoljava potrebe lokalnog stanovništva. Opremljen je i osposobljen za obavljanje poštanskih usluga, te usluga iz područja telekomunikacija (javna govornica, javni fax promet, prijam i uručenje brzjava u unutrašnjem i međunarodnom prometu. Cjelokupno područje Općine Bogdanovci pokriveno je telefonskom mrežom i internetom.

2.6.2. Stanje društvene infrastrukture

Društvenu infrastrukturu Općine Bogdanovci čine ljudi, njihovi međusobni odnosi i materijalni resursi za unaprjeđenje ljudskog, intelektualnog i društvenog kapitala.

Sustav društvenih djelatnosti ne zadovoljava potrebe Općine. Nedostaje sadržaja za mlade i naglašena je situacija slabih događanja i aktivnosti. U Bogdanovcima kao općinskom središtu smješteni su postojeći sadržaji uprave i društvenih djelatnosti.

Društvenu infrastrukturu Općine Bogdanovci prema pojedinim naseljima čini:

Ime naselja	Objekti društvene infrastrukture
Naselje Bogdanovci	<i>Područna škola Dragutina Tadijanovića Ambulanta Opće medicine Doma zdravlja Vukovar (2x tjedno) Izgrađen stadion nogometnog kluba s natkrivenim tribinama Vatrogasni Dom DVD-a Hrvatski Dom- Interner radio „Srijem“ Trgovina Mobilna pekara</i>
Naselje Petrovci	<i>Područna škola Antuna Bauera Ambulanta Opće medicine Doma zdravlja Vukovar (3 x tjedno) Etnografski muzej Saveza Rusina sa ljetnjom binom</i>

	<p><i>Poštanski ured,</i> <i>Dom kulture-prostorije kulturno-umjetničkog društva-knjižnica i čitaonica, kao i Internet radio „Srijem“</i> <i>Vatrogasni dom DVD-a „ Petrovci“</i> <i>Društveni Dom „ Sokolana“</i> <i>Prostorije NK Petrovci sa svlačionama, postavljene nogometne kućice za rezervne igrače, uređuje se parkiralište uz igralište</i></p> <p><i>Poljoprivredna ljekarna- Kisilj d.o.o</i> <i>Lovački dom</i> <i>Zgrada mrtvačnice i uređeno Groblje Vrtić</i> <i>Mobilna pekara</i></p>
<p>Naselje Svinjarevci</p>	<p><i>Područna škola Antuna Bauera</i> <i>Zgrada mrtvačnice i uređeno groblje</i> <i>Uređeni prostor za umirovljenike i starije osobe u centru naselja</i> <i>Crkva sv. Martina</i> <i>Vatrogasni dom DVD-a „ Svinjarevci“</i> <i>U naselju postoje tri novoizgrađene kapelice i nekoliko obnovljenih</i> <i>Uređena lovačka kuća</i> <i>Mali park u centru naselja</i></p>

U svim naseljima općine djeluju udruge, kulturno-umjetnička društva, športaši, rekreativci, glazbenici i drugi koji stvaraju bogat kulturni sadržaj za podizanje standarda življenja lokalnog stanovništva.

Početak razvoja svijesti za aktivan doprinos svakog pojedinca životu lokalne zajednice započinje od najmanje dobi, od vrtića i obrazovnih ustanova, preko svih drugih sadržaja koji oplemenjuju život građana kao što su muzeji, zborovi, kudovi, i sl. Dio mladih iz Općine uključen je u djelovanje nogometnih klubova „ Croatia“, „Petrovci“ i „Mladost“.

Za društveni život zajednice od posebne su važnosti društveni domovi kao što je Hrvatski dom u Bogdanovcima, Dom kulture u Petrovcima i Dom kulture u Svinjarevcima, koji zahtjevaju opremanje i rekonstrukciju. Društveni domovi su sjedišta udruga i kudova. Udruge i njihovi članovi koriste prostor društvenih doma za razne aktivnosti. Također domovi su od značaja i za druge društvene događaje s područja Općine.

Slika 5. Hrvatski dom u Bogdanovcima

Odgojno obrazovne ustanove

Predškolski odgoj. U području predškolskog odgoja Općine Bogdanovci djeluje Dječji vrtić Vukovar 1 s Područnim objektom u Bogdanovcima na adresi Ulica bana Jelačića.²⁵ Dječji vrtić broji 11 djece redovnog programa od 3 godine do polaska u školu, te 14 predškolskih polaznika. Područni vrtić Bogdanovci organiziran je kao šestosatni program rada s djecom. U 2017. godini planira se otvaranje dječjeg vrtića u Petrovcima.

Osnovno obrazovanje. Na području Općine Bogdanovci djeluju tri područne osnovne škole u Bogdanovcima, Svinjarevcima i Petrovcima.

U sastav OŠ Dragutina Tadijanovića Vukovar, kao matičnoj školi pripada Područna škola Bogdanovci. Upisno područje škole obuhvaća ulice naselja Bogdanovci.²⁶ Područna škola Svinjarevci i Petrovci pripadaju u sastav matične Osnovne škole Antuna Bauera, Vukovar.²⁷ Kako među učenicima ima puno učenika rusinske i ukrajinske nacionalnosti, škola zasluženu

²⁵ <http://www.djecjivrticvukovar1.hr/web/index.php/o-nama/lokacije>

²⁶ http://os-dtadijanovica-vu.skole.hr/?news_id=180

²⁷ <http://os-abauera-vu.skole.hr/skola>

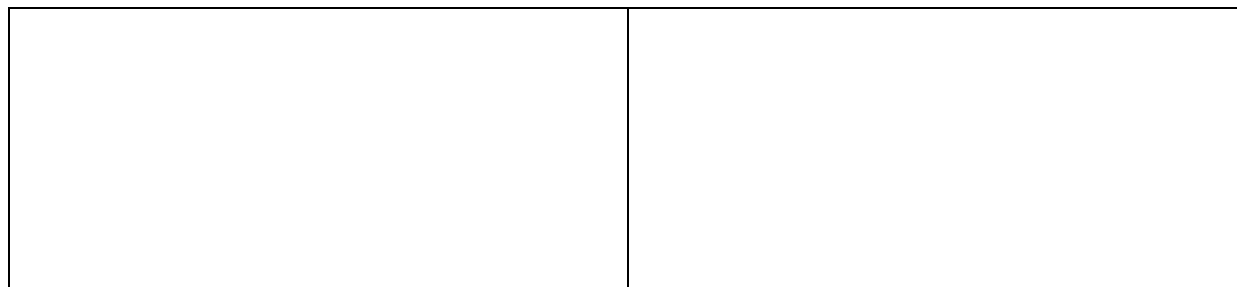
pažnju poklanja s izbornom nastavom i slobodnim aktivnostima. Upisno područje škole obuhvaća ulice naselja Petrovci i ulice naselja Svinjarevci.

Područnu školu u Bogdanovcima u školskoj godini 2015./2016. pohađalo je 19 učenika. U područnoj školi Petrovci, školu je pohađalo 29 učenika u 4 razredna odjela, a u područnoj školi Svinjarevci školu je pohađalo 16 učenika u dva kombinirana razredna odjela.²⁸ OŠ Dragutina Tadijanovića Vukovar pohađalo je 30 učenika u višim razredima i tri učenika u nižim razredima. Osnovnu školu Antuna Bauera pohađalo je ukupno 64 učenika putnika. Broj učenika u školskoj godini 2015./2016. s područja Općine Bogdanovci je 161 učenik ukupno.

Tablica 7. Broj učenika područnih škola nižih razreda s područja Općine Bogdanovci po razredima od 1.- 4. razreda za 2015./2016. Šk.god.

Općina Bogdanovci	Pš Bogdanovci	Pš Petrovci	Pš Svinjarevci
Razred	Broj učenika	Broj učenika	Broj učenika
I.	4	4	6
II.	7	11	4
III.	4	5	4
IV.	4	9	2
Ukupno I.-IV.	19	29	16

U šk.god. 2016./2017. u prvi razred iz naselja Petrovci upisano je 7 učenika, iz Svinjarevaca 2, iz Bogdanovaca 3 učenika. Ukupno je upisano 12 polaznika prvog razreda OŠ.

Slika. 6. Dječji vrtić u Petrovci

Slika7. Osnovna škola u Petrovcima

Srednje školsko obrazovanje. Učenici srednjih škola Općine Bogdanovci većinom su polaznici srednjih škola u Vinkovcima i Vukovaru. Općina sufinancira prijevoz srednjoškolaca s 10-15%. U šk.god. 2015/2016. Općina je sufinancirala 70 učenika putnika srednjih škola.

Socijalna djelatnost. Centar za socijalnu skrb Vukovar je javna ustanova koja obavlja djelatnost socijalne skrbi, a u područje djelatnosti pripada mu Općina Bogdanovci. U lipnju 2016.g s područja Općine Bogdanovci bilo je 35 korisnika zajamčene minimalne naknade.

Općina Bogdanovci u skladu sa Zakonom o socijalnoj skrbi na temelju zahtjeva stranaka dodjeljuju jednokratnu pomoć te pomoć za ogrjev korisnicima socijalne skrbi koja se financira iz županijskog proračuna. Osim navedenog općinskim proračunom predviđene su sredstva za: jednokratnu novčanu pomoć za opremu novorođenčadi (3000 kn); pomoć roditeljima za prijevoz učenika srednjih škola (10-15%) te jednokratnu novčanu pomoć redovitim studentima u iznosu 1000 kn. Crveni križ i specijalizirane udruge u partnerstvu s Općinom Bogdanovci provode programe zaštite najranjivijih skupina društva.

Zdravstvena djelatnost. Na području Općine Bogdanovci zdravstvenu djelatnost pri Domu zdravlja Vukovar obavlja ambulanta opće medicine u naselju Petrovci i Bogdanovci. Ambulanta u Petrovcima obnovljena je i opremljena s oko 80.000 kuna županijskih decentraliziranih sredstava. Cjelokupan prostor sad je uređen prema novim standarima, a opremljen i iznad standarda koje jedna ambulanta mora zadovoljavati. Mještanima Petrovaca omogućen je visoki standard primarne zdravstvene zaštite.²⁹ Djelatnost Doma zdravlja Vukovar obuhvaća: obiteljsku medicinu, dentalnu medicinu, pedijatriju, ginekologiju. Na svom području Dom zdravlja također osigurava palijativnu skrb, laboratorijsku djelatnost, sanitetski prijevoz i djelatnost medicine rada.³⁰

Ljekarnička djelatnost osigurava opskrbu lijekovima stanovništva, zdravstvenih i drugih ustanova, organizacija i zdravstvenih djelatnika koji obavljaju privatnu praksu. Ljekarnička djelatnost se obavlja u zdravstvenim ustanovama u sklopu Doma zdravlja Vukovar (Sajmište 1), te u ustanovama u vlasništvu fizičkih i pravnih osoba, ili u privatnim ljekarnama u Vinkovcima i Vukovaru. Osim navedenih zdravstvenih ustanova na području grada Vukovra i Vinkovaca djeluje nekoliko privatnih liječničkih ordinacija za zdravstvenu i stomatološku zaštitu.

Udruge

Prema podacima iz Registra udruga Republike Hrvatske dana 15.4.2016. godine na području Općine Bogdanovci djeluje 26 aktivnih udruga. Broj udruga sa sjedištem u naselju Bogdanovci je 9, sjedište udruga u Petrovcima je također 9 i Svinjarevci imaju 8 udruga. Najzastupljenije po broju su športske udruge njih 8, slijede 4 nacionalne i 3 s područjem djelovanja kulture i umjetnosti. Udruge na području Općine Bogdanovci predstavljaju važan oblik samoorganiziranja građana, te doprinose kvaliteti života i aktivizmu građana. Udruge provode različite aktivnosti za razvoj gospodarstva, športa, ekologije, za ranjive skupine lokalne zajednice te brigu za djecu i mlade.

Tablica 8. Udruge na području Općine Bogdanovci, na dan 15.04.2016.

Udruge prema području djelovanja	Ime naselja			
	Bogdanovci	Petrovci	Svinjarevci	Ukupno
Ekološka	1	1	0	2

²⁹ <http://www.glas-slavonije.hr/275352/4/Petrovcani-su-dobili-obnovljenu-ambulantu>

³⁰ <http://www.dzvukovar.hr/index.php/2014-09-06-11-27-21/labaratorij>

Gospodarska	0	0	0	0
Hobistička	0	0	0	0
Humanitarna	0	0	0	0
Kultura i umjetnost	1	1	1	3
Kultura	0	0	0	0
Nacionalna	2	1	1	4
Okupljanje i zaštita djece, mladeži i obitelji	1	0	0	1
Ostale djelatnosti	1	2	2	5
Socijalna	0	0	0	0
Športska	2	3	3	8
Tehnička	0	0	0	0
Udruge domovinskog rata	0	0	0	0
Zdravstvena	1	1	1	3
Lovna i ribolovna	0	0	0	0
Okupljanje žena	0	0	0	0
Branitelji i stradalnici	0	0	0	0
Ukupno	9	9	8	26

Tablica 9. Udruge na području Općine Bogdanovci prema području djelovanja, na dan 15.04.2016.

Naziv udruge		Područje djelovanja udruge
BOGDANOVCI		
1	Sportska udruga "AS"	ŠPORTSKA
2	NK "Croatia" Bogdanovci	ŠPORTSKA
3	Konjički klub Berislav Rendulić	KULTURNA
4	Kud "Seljačka sloga" Bogdanovci	KULTRUNA
5	Lovačka udruga "Sokol" Bogdanovci	GOSPODARSKA
6	Nacionalna zajednica Albanaca Slavonije i Baranje ogranak Grada Vukovara	GRAĐANI, MANJINE
7	Mladež Albanaca "Teuta" Vukovarsko srijemske županije	MLADI
8	Općinski ogranak udruge hrvatskih dragovoljaca domovinskog rata Bogdanovci	BRANITELJI I STRADALNICI

9	DVD Bogdanoci	ZAŠTITA I SPAŠAVANJE
PETROVCI		
1	Nk "Petrovci" Petrovci	ŠPORTSKA
2	Športsko ribolovna udruga "Dragovoljac" Petrovci	ŠPORTSKA
3	Stolno teniski klub "Petrovci"	ŠPORTSKA
4	Lovačko društvo "Jelen" Petrovci	GOSPODARSKA
5	Multikulturalna medijska udruga "Srijem"	GRAĐANI, MLADI
6	"RUSNAK" Društvo Rusnina u Republici Hrvatskoj	GRAĐANI, MANJINE
7	Kulturno umjetničko društvo "Joakim Hardi"	KULTURNA
8	DVD Petrovci	ZAŠTITA I SPAŠAVANJE
9	Općinski ogranak udruge hrvatskih dragovoljaca domovinskog rata Petrovci	BRANITELJI I STRADALNICI
SVINJAREVCI		
1	Udruga žena Svinjareci	ŽENE
2	NK Mladost Svinjarevci	ŠPORTSKA
3	Stolno teniski klub "Mladost" Svinjareci	ŠPORTSKA
4	Športsko ribolovno društvo "Čikov" Svinjarevci	ŠPORTSKA
5	Lovačko društvo "Fazan" Svinjarevci	GOSPODARSKA
6	DVD Svinjarevci	ZAŠTITA I SPAŠAVANJE
7	Kulturno umjetničko društvo "Dukati" Svinjarevci	KULTURNA
8	Udruga dječja igraonica "Bubamare"	DJECA, MLADI

Dio mladih iz Općine uključen je u djelovanje nogometnih klubova „Croatia“, „Mladost“ i „Petrovci“. Od otvorenih športskih terena u Bogdanovcima se nalazi nogometni stadion, a u Petrovcima postoji nogometno igralište s kućicama za rezervne igrače. Za opstojnost klubova

nedostaje financijskih sredstava za sudjelovanje na natjecanjima, tj. nedostaje znanja u pisanju projekata za dobivanje sredstava od raznih donatora. Unatoč tome što se snage klubova ogledaju u ljudskom potencijalu, dobrom zemljopisnom položaju i tradiciji igranja, sve je veća prijetnja opstojnosti klubova mali broj djece i odlazak mladih ljudi u veće gradove u potrazi za boljim životnim uvjetima. “

Nadalje mladi su angažirani i kroz stolnoteniske klubove u Petrovcima, Bogdanovcima i Svinjarevcima, kao i kulturne organizacije, udruge te Crkve, dok najveći dio mladih zbog visoke stope nezaposlenosti nije motivirano za bilo kakve slobodne aktivnosti.

3.7. Suradnja i multikulturalnost

Općina Bogdanovci je multikulturalno područje, otvoreno za sve međukulturne i međuvjerske dijaloge, na čijem području žive pripadnici nacionalnih manjina i različite vjerske i etničke skupine.

Na području Općine djeluje Multikulturalna medijska udruga Srijem, sa sjedištem u Petrovcima s većinskim rusinskim i ukrajinskim pučanstom. Ciljevi Multikulturalne medijske udruge su prvenstveno promicanje, razvitak i unaprjeđenje civilnoga društva, slobodnog medijskog i multimedijanskog prostora, identiteta Rusina i Ukrajinaca u RH, suradnje većinskih Hrvata s Rusinima i Ukrajinacima, volontiranja i međuljudske solidarnosti, cijeloživotnog učenja i izvaninstitucionalnog obrazovanja, društveno odgovornog ponašanja i kulture življenja, interkulturalnoga dijaloga, održivoga razvitka i kreativnosti djece. S prvim danom Nove godine 2016. pokrenut je Internet Portal Multikulturalne Medijske Udruge Srijem koja postoji kroz ponuđeni medijski i javni prostor snažnije integrirati kreativne i stvarateljske vrednote manjinskih zajednica u većinskom okruženju, na obostranu dobrobit u doba galopirajućih globalizacijskih izazova.

U formalnom smislu, zamisao je zaživjela dolaskom ekspertne grupe Vijeća Europe u Petrovce. Njezini članovi sastali su se s predstavnicima Općine Bogdanovci, aktualizirajući teme od obrazovanja i medija do korištenja jezika i pisma u lokalnoj administraciji i samoupravi. Nakon toga je došao službeni Poziv za iskazivanjem interesa u sklopu zajedničkog projekta Vijeća Europe i Europske unije „Promocija ljudskih prava i zaštita manjina u jugoistočnoj Europi“. Općina Bogdanovci uspješno je sudjelovala na tom natječaju, kao i na Prvoj regionalnoj konferenciji Zajedničkog projekta Vijeća Europe i EU- a u Skopju, kojom prilikom je 36 općina supotpisalo Pismo posvećenosti, a u svezi s provedbom manjinskih prava u praksi. Multikulturalna medijska udruga osnovala je i svoj radio, riječ je o Internet radiju „Srijem“, koji je u okrilju Multikulturalne medijske udruge, a posredništvom Internet portala, u svako doba dana i noći dostupan u svakom kutu zemaljske kugle.³¹

Općina Bogdanovci je suosnivač i članica LAG-a Srijem od 8.prosinca 2010. godine.

LAG Srijem osnovan je kao multi-sektorsko partnerstvo javnog, poslovnog i civilnog sektora sa područja Grada Iloka, naselja Mirkovci kao dio Grada Vinkovaca i općina Tovarnik, Tompojevci, Lovas, Negoslavci, Stari Jankovci, Tordinci, Nuštar i Bogdanovci, Općina

³¹ <http://mmu-srijem.hr/web/index.php/en/24-novosti/61-pokrenut-internet-portal-multikulturalne-medijske-udruge-srijem>

Trpinja i Općina Borovo.

Najznačajnija karakteristika LAG područja je njegova lokacija koja se proteže kroz cijelu Vukovarsko- srijemsku županiju do najistočnije točke Republike Hrvatske, Grada Iloka. Područje LAG-a je bogato prirodnom raznolikošću i tradicijom. Ovo područje posjeduje bogatu i različitu prirodnu i kulturnu povijest i baštinu koja i dalje ima presudan utjecaj na društveno- gospodarske značajke područja.³²

Općina Bogdanovci ima povoljan geoprometni položaj za razvoj međunarodne suradnje.

4. GOSPODARSKE ZNAČAJKE PODRUČJA OPĆINE BOGDANOVCI

4.1. Osnovni pokazatelji gospodarske aktivnosti

Područje Vukovarsko-srijemske županije prije Domovinskog rata bilo je gospodarski vrlo razvijeno s visokoproduktivnom poljoprivredom i snažnom prerađivačkom industrijom. U razdoblju nakon mirne reintegracije³³ snaga gospodarstva bila je u kontinuiranom padu uslijed propadanja prehrambeno-prerađivačke industrijske, a danas je na začelju ljestvica razvijenosti i konkurentnosti Hrvatske.

U Domovinskom ratu naselje Bogdanovci bilo je srušeno do temelja, što je ostavilo trajne posljedice na demografsku i gospodarsku sliku Općine Bogdanovci. Iz naselja Svinjarevci za vrijeme Domovinskog rata bilo je prognano 80% stanovnika, hrvatske nacionalnosti, a oni koji su ostali bili su ubijeni. Iz naselja Petrovci prognano je oko 30% stanovnika. Obiteljske kuće, gospodarstvo i infrastruktura u naseljima Svinjarevci i Petrovci bili su djelomično uništeni, a najvećim dijelom devastirani. Nakon mirne reintegracije, kuće u Bogdanovcima su nanovo izgrađene, ali ostali su tragovi rata u još uvijek neobnovljenom gospodarstvu.³⁴

Zbog bogatstva ukupnih poljoprivrednih i posebno obradivih površina na području Općine kao glavna gospodarska aktivnost ističe se poljoprivreda, dok su obrtništvo trgovina i usluge slabo razvijeni. Uz pad broja stanovnika i visoku stopu nezaposlenosti stanje gospodarstva na području Općine Bogdanovci nije zadovoljavajuće.

Tablica 10. Vrijednosti pokazatelja indeksa razvijenosti

Vrijednosti osnovnih pokazatelja indeksa razvijenosti	
Dohodak per capita, 2010.-2012.	16.887
Prosječni izvorni prihodi per capita, 2010.-2012.	1.203

³² <http://www.srijem.info/index.php?stranica=33>

³³ 15. siječnja 1998.

³⁴ A. Mašek, Program ukupnog razvoja Općine Bogdanovci, Osijek, 2008. god., str 43.

Prosječna stopa nezaposlenosti, 2010.-2012.	28,4%
Kretanje stanovništva, 2010.-2001	82,7
Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16- 65 godina, 2011.	59,45%
Vrijednosti standardiziranih pokazatelja u odnosu na nacionalni prosjek	
Prosječni dohodak per capita	45,2%
Prosječni izvorni prihodi per capita	35,7%
Prosječna stopa nezaposlenosti 2010.-2012.	68,1%
Kretanje stanovništva 2010.-2001.	71,3%
Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16- 65 godina	60,3%
Indeks razvijenosti I skupine	
Indeks razvijenosti	56,82%
Skupine	II skupina -50-75%

Izvor: Ocjenjivanje i razvrstavanje jedinica lokalne samouprave prema razvijenosti, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU.

4.2. Poljoprivredna proizvodnja

U tablici 12. i tablici 13. su prikazani podaci o osnovnim obilježjima poljoprivrednih gospodarstava na području Općine Bogdanovci. Podaci su prikupljeni iz Upisnika poljoprivrednih gospodarstava Republike Hrvatske u ožujku 2016. godine.

Na području Općine Bogdanovci aktivno je 173 poljoprivrednih gospodarstava koji su prijavljeni u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava Republike Hrvatske, a od tog broja 168 je obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava (OPG-a), 1 zadruga, 1 d.o.o. i 3 obrta.

Tablica 11. Broj poljoprivrednih gospodarstava na području Općine Bogdanovci prema organizacijskom obliku poslovanja i naseljima

	Obiteljska poljoprivredna gospodarstava (OPG)	Zadruga	D.o.o.	Obrti	Ukupno
Bogdanovci	32	1	0	0	33
Petrovci	89	0	1	1	91
Svinjarevci	47	0	0	2	49

UKUPNO	168	1	1	3	173
---------------	------------	----------	----------	----------	------------

Izvor: Upisnik poljoprivrednih gospodarstava RH, APPRRR, ožujak 2016

U procesu usklađivanja sektora poljoprivrede sa standardima i procedurama EU, Republika Hrvatska je u srpnju 2011. utemeljila Upisnik poljoprivrednih gospodarstava. Evidentiranje svih poslovnih subjekata koji rade u poljoprivredi je obveza za poljoprivredna gospodarstva (PG) koja podnose zahtjev za državnu potporu, za poljoprivredna gospodarstva koja prema posebnim propisima moraju biti upisana u upisnike, registre ili evidencije što ih vodi Ministarstvo ili ustanove u poljoprivredi te za OPG koja na tržištu prodaju vlastite poljoprivredne proizvode proizvedene na OPG-u. Evidencije poljoprivrednih gospodarstava iz Upisnika osim osnovne namjene služe za praćenje osnovnih obilježja PG-a u svrhu razvoja politika.

U RH je takvih gospodarstava 186.333, a od toga broja u Vukovarskosrijemskoj županiji 5,1% ili 9.675 gospodarstava.³⁵ U strukturi prevladavaju mala i srednja gospodarstva s površinom do 10 hektara.

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju povećale su se mogućnosti financiranja investicija u poljoprivredi posebno kroz paket mjera iz Programa ruralnog razvoja 2014.-2020. Prilikom prijave na programe ruralnog razvoja svi poljoprivrednici s područja Općine Bogdanovci dobivaju dodatne bodove, jer je to područje od posebne državne skrbi, te pripada drugoj skupini.

Od usjeva na području Općine najviše se sije kukuruz, pšenica, soja, suncokret, djetelina, šećerna repa, češnjak a u zadnje vrijeme pristupilo se sadnji dugogodišnjih nasada kao što su jabuke, kruške, šljive, višnje, orasi i lješnjaci.

Poljoprivreda u Vukovarsko Srijemskoj županiji ³⁶

Poljoprivreda kao strateška grana gospodarstva ima važnu ulogu u svakom razvijenom gospodarstvu, pa tako i u gospodarstvu RH. Posebno je važan njezin utjecaj na okoliš, ali i na druge gospodarske djelatnosti, prije svega na prehrambeno prerađivačku industriju, turizam te na trgovinu, energetiku, promet, kemijsku industriju i mnoge druge. Nažalost, i 2014. godina je potvrdila da su hrvatska poljoprivreda i hrvatsko selo u ozbiljnoj krizi. Izloženost nemilosrdnom tržištu bez ikakvih mehanizama koji mogu pridonijeti boljem pozicioniranju, uspješnijoj proizvodnji i trženju dovodi mnoge poduzetnike iz ove branše u tešku materijalnu situaciju. S druge strane, učestale vremenske neprilike sve snažnije izlažu primarnu poljoprivrednu proizvodnju rizicima koje je teško, u pravilu nemoguće izbjeći pa su štete postale svakodnevica. Ukupne štete od elementarnih nepogoda u zadnjih 20 godina kreću se od 400 milijuna pa do 4 milijarde kuna i uvijek najznačajnije stradava primarna poljoprivredna proizvodnja i seoski prostor. Tako je i u Vukovarsko- srijemskoj Županiji. Iako je dobro znano da su problemi velike većine poljoprivrednih gospodarstava nedostatne aktivnosti i relativno mali dohodak poljoprivrednog gospodarstva a k tome i razina znanja,

³⁵ Informacija o stanju gospodarstva u VSŽ, Vukovar, kolovoz 2015.g

³⁶ Ibid.

dobna struktura, sposobnost i organiziranost poljoprivrednika i poljoprivrednih gospodarstava, što za posljedicu između ostaloga ima i slabu pregovaračku poziciju primarnih proizvođača. Izostanak investicija, uzrokovan među inim i sporim usklađenjem s nacionalnim i EU zakonodavstvom, bitno je utjecao na mogućnost najuspješnijeg korištenja postojećih potencijala, kako proizvodnih pogona tako i tla i voda, te je pored ostaloga bio uzrokom prespore promjene strukture proizvodnje pa posljedično i zadržavanja niske razine aktivnosti i dohodovnosti.

Poljoprivredna proizvodnja u RH je organizirana na način da se svi proizvođači koji žele biti u sustavu poljoprivrednih potpora moraju upisati u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava pri Agenciji za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

O značaju poljoprivrede u okviru lokalnog, županijskog gospodarstva, najbolje govore i sljedeći pokazatelji iz 2014.god. U VSŽ je registrirano 9.675 poljoprivrednih gospodarstava, odnosno 5,1% od ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava u RH. Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo su ostvarili 1,97 mlrd, kuna (15,6%) ukupnog prihoda poduzetnika obveznika poreza na dobit u Županiji. U ukupnom prihodu od poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u RH, Vukovarsko-srijemska županija sudjeluje sa 10,3%. Ove djelatnosti zapošljavaju u prosjeku oko 15% od ukupnog broja zaposlenih kod poduzetnika VSŽ koji su obveznici poreza na dobit. Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo je osnovna djelatnost za 300 obrta ili 13% ukupno registriranih obrta u Županiji.

Tablica 12. Prosječna veličina (ha) poljoprivrednih gospodarstava na području Općine Bogdanovci prema organizacijskom obliku poslovanja i naseljima na dan 31.03.2016.

	Obiteljska poljoprivredna gospodarstava (OPG)	Zadruga	D.o.o.	Obrti	Ukupno
Bogdanovci	30,4393	70,1152	0	0	31,86
Petrovci	11,2123	0	209,1556	0	13,93
Svinjarevci	12,7477	0	0	90,9833	16,15
UKUPNO	15,31	70,12	209,16	90,98	18,04

Izvor. Upisnik poljoprivrednih gospodarstava RH, APPRRR, ožujak 2016.

Poljoprivredna gospodarstva sa sjedištem na području Općine Bogdanovci ukupno koriste oko 18.0359 ha, dio zemljišta se nalazi na području općine Bogdanovci (3.787,62 ha), a ostalo na području okolnih općina i Grada Vukovara.

U ukupnoj proizvodnji pretežu oranice (98,13%) odnosno ratarska proizvodnja, dok su vrlo mali udjeli staklenika/plastenika (0.01%), rasadnika (0%), vinograda (0,025%) voćnjaka (1,82%), rasadnika (0%) i drugih višegodišnjih nasada , iako su ekonomski učinci upravo u tim proizvodnjama značajno veći.

Tablica 13. Namjena korištenja poljoprivrednog zemljišta na području Općine Bogdanovci po naseljima

Namjena korištenja poljoprivrednog zemljišta	Ime naselja			
	Bogdanovci	Petrovci	Svinjarevci	Ukupno
Oranica	1.301,43	1.405,52	1.009,97	3.716,92
Staklenici na oranici	-	0,03	-	0,03
Livada	0,33	-	-	0,33
Pašnjak	-	-	-	0
Vinograd	-	-	0,97	0,97
Voćnjak	35,67	32,54	0,88	69,09
Rasadnik	-	-	-	0
Mješoviti višegodišnji nasad	-	-	-	0
UKUPNO	1.337,43	1.438,09	1.012,10	3.787,62

Izvor: Upisnik poljoprivrednih gospodarstava RH, APPRRR

Tablica 14. Broj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava na području Općine Bogdanovci prema starosti i spolu nositelja na dan 31.03.2016.

NASELJE /SPOL	<40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65	> 65	Broj OPG-a	Prosječna starost nositelja
Bogdanovci	6	4	6	2	7	2	5	32	50
žene	1	0	0	1	1	0	1	4	55
muškarci	5	4	6	1	6	2	4	28	50
Petrovci	8	4	10	15	9	14	29	89	60
žene	2	2	1	5	3	4	6	23	60
muškarci	6	2	9	10	6	10	23	66	61
Svinjarevci	5	5	3	9	5	3	16	47	57
žene	1	1	1	2	2	0	3	11	55
muškarci	4	4	2	7	3	3	13	36	56
UKUPNO	19	13	19	26	21	19	50	168	56
žene	4	3	2	8	6	4	10	38	55
muškarci	15	10	17	18	15	15	40	130	56

Izvor: Upisnik poljoprivrednih gospodarstava RH, ožujak 2016. APPRRR

Muškarci su nositelji ili odgovorne osobe na OPG-u kod 77,3% od ukupnog broja OPG-a. Indikativno je da je u Petrovcima prosječna starost nositelja OPG-a 60 godina.

4.3. Stanje obrtništva na području općine Bogdanovci

Obrtništvo u Republici Hrvatskoj gospodarski djeluje u okviru novog Zakona o obrtu koji je

stupio na snagu 02. prosinca 2013. godine.

Temeljem Zakona o obrtu, za potrebe vođenja razvoja obrtništva djeluje Hrvatska obrtnička komora (HOK) na području cijele Hrvatske. HOK predstavlja samostalno stručno-poslovnu organizaciju obrtnika osnovanu radi promicanja, usklađivanja i zastupanja zajedničkih interesa obrtnika pred državnim tijelima. Članstvo u Hrvatskoj obrtničkoj komori je obavezno.

Zakon o obrtu definira obrt kao trajno i samostalno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičkih osoba, a u svrhu postizanja dobiti koja se ostvaruje proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu. Obrti se dijele u tri kategorije:

- slobodni obrti za čije obavljanje se kao uvjet ne traži ispit o stručnoj osposobljenosti ili majstorski ispit,
- vezani obrti za čije se obavljanje traži ispit o stručnoj osposobljenosti, srednja stručna sprema ili majstorski ispit i
- povlašteni obrti koje obrtnik ili trgovačko društvo smije obavljati samo na temelju povlastice koju izdaje nadležno ministarstvo.

Zakon o obrtu definirao je tradicijske i umjetničke obrte za koje je potrebno posebno poznavanje zanatskih vještina i umijeća, te koji se obavljaju pretežno ručnim radom.

Tablica 15. Registrirani obrti na području Općine Bogdanovci - trendovi 2012.-2016.

Općina Bogdanovci	31.12.2012.	31.12.2013	31.12.2014.	30.06.2015.	28.4.2016.
Bogdanovci	15	8	6	6	3
Petrovci	8	9	5	6	5
Svinjarevci	3	3	4	4	1
UKUPNO	26	20	15	16	9

Izvor: Informacija o stanju gospodarstva u VSŽ, Vukovar, kolovoz 2015., str 50.; Obrtni registar

Iz tablice je vidljiv trend smanjenja broja obrta na području Općine Bogdanovci, koji se najteže nose sa izazovima krize i u tom je djelu gospodarstva izgubljen velik broj radnih mjesta.

Tablica 16. Popis obrta i d.o.o. registriranih na području Općine Bogdanovci

Rb.	Naziv	Adresa	Naselje
1.	Barun , autoprijevoznički obrt vl. Domagaoj Barun	Bana Josipa Jelačića 94	Bogdanovi
2	Jim, ugostiteljski obrt cafe-bar , vl. Ivo Mihajlović	Bana josipa Jelačića 3	Bogdanovci
3.	Zrinka, obrt za trgovinu vl.Zlata Čović	Bana Josipa Jelačića 75	Bogdanovci
4.	K.N. Limarija, obrt za uslužno	Grabik 56	Petrovci

	montiranje limarije, vl. Nikola Kresojević		
5.	Hidrija, limarski obrt, vl. Mile Milanović	Mitra Nađa 40	Petrovci
6.	Obiteljski video Krizmanić, obrt za snimanje videokamerom, vl. Darko Krizmanić	B.B. Jelačića 54	Petrovci
7.	Alatnica velečković, proizvodno-uslužni obrt, vl. Nenad Velečković	Vukovarska ulica 8	Petrovci
8.	Kiro, uslužni obrt, vl. Kiril Edelinski	Bana Josipa Jelačića 105	Petrovci
9.	Kim, trgovački obrt, vl. Kata Budeš	Vukovarska 7	Svinjarevci
10.	Kisilj, doo. vl. Vlado Kisilj	Vukovarska 6	Petrovci

Izvor: or.minpo.hr/pretraga.html, svibanj 2016

Tablica 17. Broj obrta na području Općine Bogdanovci po cehovima

Vrsta obrta	Ime naselja			Ukupno
	Bogdanovci	Petrovci	Svinjarevci	
Proizvodno zanatstvo	0	1	0	1
Uslužno zanatstvo	0	4	0	4
Ugostiteljstvo i turizam	1	0	0	1
Trgovina	1	0	1	2
Prijevoz osoba i stvari	1	0	0	1
Ribarstvo, poljodjelstvo	0	0	0	0
Frizeri, kozmetičari, njega tijela	0	0	0	0
Ukupno	3	5	1	9

Izvor: Obrtni registar, Ministarstvo poduzetništva i obrta, stanje na dan 28.04.2016. godine

Na području Općine Bogdanovci na dan 28.04.2016. god. poslovalo je 9 obrta, od čega je najveći broj uslužnih njih 4, te jedno trgovačko društvo Kisilj d.oo. (tablica br. 17. i 18.)

Vukovarsko-srijemska županija u ukupnim prihodima poduzetnika RH participira sa 2,04%.³⁷ Kod poduzetnika Vukovarsko-srijemske županije zaposlenost na bazi sati rada je pala 0,8%, dok je prosječna neto plaća porasla 2,3%.³⁸

4.4. Turizam

Potencijali za turizam na području Vukovarsko-srijemske županije obuhvaćaju šume, vodotoke, kulturna dobra i zaštićenu prirodu, lov, šport i rekreaciju, zdravu hranu ambijentalne vrijednosti. Na području Općine Bogdanovci postoje dobri preduvjeti za razvoj kulturnog, športskog, biciklističkog te ruralnog turizma.

³⁷ Informacija o stanju gospodarstva u VSŽ, Vukovar, kolovoz 2015., str 17.

³⁸ Ibid., str 17.

Postoji mogućnost razvoja ruralnog turizma u općini s obzirom na ljepotu krajobraza brežuljkastih terena sa šumama u kojima je razvijeno lovstvo na nisku divljač i naglašeno njegovanje tradicionalnih vrijednosti. Postoje brojne kuće tradicionalnog graditeljstva koje uz neznatna ulaganja mogu poslužiti za smještaj posjetitelja. Turističke kapacitete treba podići na razini europske ponude i potražnje. Iako Općina ima potencijal za razvoj ruralnog kontinentalnog turizma, interes stanovnika je slab zbog nepovoljnih gospodarskih kretanja uslijed utjecaja gospodarske krize i nedovoljne financijske snage OPG-a i poduzetnika za investiranje u turizam.

Vizija Vukovarsko - srijemske županije kao turističke destinacije sadrži temeljne vrijednosti lokalne zajednice: potrebe za prepoznatljivošću destinacije, za dinamičnim turističkim razvojem i cjelogodišnjim poslovanjem, ponudom raznolikih sadržaja i događaja, te odgovornim društvenim ponašanjem. Ove vrijednosti već oblikuju i oblikovat će buduću turističku aktivnost u županiji, u smislu da će se priklanjati takvim oblicima turizma koji će omogućiti generiranje koristi za široki sloj domaćih ljudi, korisnika prostornih, prirodnih i kulturnih resursa uz poštivanje održivosti i valorizacije tradicijsko povijesnog nasljeđa.³⁹

Od uređenih turističkih sadržaja vrijedno je navesti memorijalne spomen sobe Domovinskom ratu u Bogdanovcima i Petrovcima, te etnografsku zbirku Saveza Rusina Hrvatske u Petrovcima.

Općina Bogdanovci smještena je na paneuropskoj biciklističkoj ruti što predstavlja perspektivni potencijal za buduću turizma.

4.5. Tržište radne snage

Radno sposobno stanovništvo je vitalna radna snaga o kojoj ovisi razvojni potencijal svakog područja. Ljudi sa svojim aktivnostima pokreću gospodarstvo i doprinose ostvarivanju razvojnih ciljeva u svojim lokalnim zajednicama i šire. Snaga radnog potencijala ljudi ovisi o demografskoj slici stanovništva, o činjenicama vezanim uz kvalitetu radne snage i mogućnosti pronalazjenja posla.

Podatke o zaposlenosti i nezaposlenosti prati Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje (HZMO) i Hrvatski zavod za zapošljavanje (HZZ).

Prema popisu stanovnika iz 2011. godine Općina Bogdanovci imala je 1.293 radno sposobnog stanovnika (15-64 godine), što predstavlja 65 % ukupnog stanovništva. U radno aktivnom stanovništvu Općine žene su bile zastupljene s 48 %, odnosno žena je tada bilo 627, dok je muškarca bilo 666 ili 51,5 %.

Tablica 18. Kretanje broja osiguranika mirovinskog osiguranja prema osnovama osiguranja 2013.-2015.

³⁹ Strategija razvoja turizma VSŽ 2015-2020., str 46.

Stanje na dan	Osnova osiguranja						
	Radnici kod pravnih osoba	Radnici kod fizičkih osoba	Obrtnici	Poljoprivrednici	Samostalne i profesionalne djelatnosti	Produžena osiguranja	Ukupno
31.12.2013.	18	21	8	20	0	1	68
31.12.2014.	29	18	9	20	0	2	78
31.12.2015.	22	25	5	19	0	2	73

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, prosinac 2015.;

Na području Općine Bogdanovci u prosincu 2015. god. bilo je 73 zaposlenih osoba, od čega kod pravnih osoba 22, fizičkih osoba 25, obrtnika 5, poljoprivrednika 19, samostalnih profesionalnih djelatnosti 0 i produžena osiguranja 2.

Tablica 19. Kretanje zaposlenosti i nezaposlenosti na području Općine Bogdanovci u razdoblju 2012.- 2015. na dan 31.12.2015.

Stanje 31.12.	Vukovarsko-srijemska županija				Općina Bogdanovci			
	Zaposleni	Nezaposleni	Radna snaga (Z+N)	Stopa nezaposlenosti	Zaposleni	Nezaposleni	Radna snaga	Stopa nezaposlenosti
2013.	38.706	22.629	61.335	36,9	68	301	369	81,8
2014.	38.486	18.978	57.464	33,0	78	257	335	77,2
2015.	38.492	16.722	55.214	30,3	73	225	298	75,5

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, prosinac 2015.; HZZ, Područni ured Vukovar

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje krajem prosinca 2014. godine u Vukovarsko-srijemskoj županiji bilo je zaposleno 38 486 osoba (bez 156 osoba koje same plaćaju produženo osiguranje). Tako je broj zaposlenih smanjen za 0,6% u odnosu na prosinac 2013. godine, te je nastavljen pad broja zaposlenih. Broj aktivnih stanovnika je također smanjen jer je došlo do znatnog smanjenja broja nezaposlenih. Tako je krajem 2014. godine bilo ukupno 57 464 aktivna stanovnika što je 6,3% manje nego krajem 2013. godine.⁴⁰

Potkraj prosinca 2015. na području Vukovarsko-srijemske županije evidentirane su 16.722 nezaposlene osobe, što je 430 osoba više nego u prethodnom mjesecu i 2.256 osoba manje nego

⁴⁰ Godišnje izvješće o nezaposlenosti i zapošljavanju u 2014.god , svibanj 2015., Područni ured Vinkovci, str. 5

u prosincu 2014.god. Dakle u prosincu 2015.godine nezaposlenost je povećana u usporedbi s prethodnim mjesecom za 2,6% dok je u usporedbi s istim mjesecom 2014. godine smanjena za 11,9 %. ⁴¹ Vukovarsko srijemska županija s udjelom od 5,9 % u ukupnom broju zaposlenih na državnoj razini zauzima peto mjesto na ljestvici županija. ⁴²

4.6.1 Nezaposlenost

Nezaposlenost je dugoročno prisutan problem hrvatskoga gospodarstva. U tablici 21. je vidljiv trend smanjenja nezaposlenosti na području Općine Bogdanovci i Vukovarsko srijemske županije koji i dalje ukazuje na strukturnu nezaposlenost.

U tablici 26. je vidljiv trend smanjenja nezaposlenosti na području Općine Bogdanovci. U razdoblju od 2005.-2015. broj nezaposlenih (prema godišnjem prosjeku) je smanjen je za 93,72 %, odnosno za 15 osoba manje u evidenciji HZZ-a u 2015. godini u odnosu na 2005.

Tablica 20. Prosječna nezaposlenost od 2005.-2015. godine

	Općina Bogdanovci		Ispostava Vukovar		Vukovarsko srijemska županija	
	Broj	Verižni indeks	Broj	Verižni indeks	Broj	Verižni indeks
2005.	239	100,0	6.900	95,7	19.611	97
2006.	235	98,3	6.469	93,8	18.447	94
2007.	228	97,0	5.999	92,7	17.590	95
2008.	217	95,2	5.451	90,9	16.380	93
2009.	206	94,9	5.328	97,7	17.269	105
2010.	220	106,8	5.521	103,6	18.748	109
2011.	221	100,5	5.103	92,4	18.377	98
2012.	230	104,1	5.492	107,6	19.768	108
2013.	258	112,2	5.990	109,1	21.404	108
2014.	272	105,4	5.660	94,5	20.189	94,3
2015.	224	82,38	4.764	84,2	17.047	84,4
Indeks 2015./2005.	93,72	-	69,04	-	86,93	-

Izvor: „Nezaposlenost i zapošljavanje Općine Bogdanovci, Područni ured Vukovar, srpanj, 2016.

⁴¹ http://www.hzz.hr/UserDocsImages/VU_stat_bilten_12_2015.pdf,

⁴² http://www.hzz.hr/UserDocsImages/VU_Stanje_na_trzistu_rada_u_travnju_2016.pdf

4.6.2. Struktura prema spolu i obrazovanju

Obrazovna struktura nezaposlenih osoba s područja Vukovarsko-srijemske županije razlikuje se od obrazovne strukture nezaposlenih osoba u Republici Hrvatskoj. Tako je u Vukovarsko-srijemskoj županiji veći udjel osoba sa završenom osnovnom školom (za 5,1 postotni bod), te srednjom školom (za 2,9 postotnih bodova) nego na republičkoj razini.

U strukturi nezaposlenih osoba u 2015. godini bilo je više nezaposlenih žena nego muškaraca za 36 osobe što je činilo odnos žena naspram muškaraca 58,03%:41,96%. U usporedbi s prethodnom godinom 2014., povećao se udio nezaposlenih žena za 0,45 postotna boda.

Tablica 21. Broj nezaposlenih prema spolu u 2014. i 2015. godini

Godina	Ukupno	Žene	Muškarci
2014.	257	148	109
<i>Struktura</i>	100	57,58	42,41
2015.	224	130	94
<i>Struktura</i>	100	58,03	41,96
Indeks 2014/2015.	87,15	87,83	86,23

Izvor: <http://statistika.hzz.hr/statistika.aspx?tipI>

U skupinama nezaposlenih sa višom i visokom stručnom spremom, te bez škole i sa nezavršenom osnovnom školom evidentiran je manji udjel nego na razini Republike. I nadalje je najveća razlika kod najobrazovanije skupne. Naime, u Vukovarsko-srijemskoj županiji manji je udjel osoba sa fakultetom, magisterijem i doktoratom za 3,5 postotnih bodova.⁴³

Tablica 22. Nezaposlene osoba prema stupnju obrazovanja u 2013. i 2014. godini za Općinu Bogdanovce

		Ukupno	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike	SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina, gimnazija	Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat
U	2013.	301	3	96	100	86	8	8
	<i>Struktura</i>	100	0,97	31,89	33,22	28,57	2,65	2,65
P	2014.	257	2	86	78	70	13	8
	<i>Struktura</i>	100	0,77	33,46	30,35	27,23	5,05	3,11
N	Indeks 14/13.	85,38	66,66	89,58	78	81,39	162,5	100

⁴³ Godišnje izvješće o nezaposlenosti i zapošljavanju u 2014.god, svibanj 2015., Područni ured Vinkovci, str.14.

Ž E N E	2013.	158	2	53	44	51	3	5
	Struktura	100	1,27	33,54	27,85	32,28	1,90	3,16
	2014.	148	2	52	40	44	7	3
M U Š K A R C I	Struktura	100	1,35	35,14	27,03	29,73	4,73	2,03
	Indeks 14/13.	93,67	100,00	98,11	90,91	86,27	233,33	60,00
M U Š K A R C I	2013.	143	1	43	56	35	5	3
	Struktura	100	0,70	30,07	39,16	24,48	3,50	2,10
	2014.	109	0	34	38	32	6	5
M U Š K A R C I	Struktura	100	0,00	31,19	34,86	29,36	5,50	4,59
	Indeks 14/13.	76,22	0,00	79,07	67,86	91,43	120,00	166,67

Izvor: HZZ, Područni ured Vukovar, svibanj. 2016.

4.6.3. Dobna struktura

U dobnoj strukturi nezaposlenosti na području Općine Bogdanovci najugroženiji su dobni razredi mladih tražitelja posla od 15-29 godina starosti kao i osobe starije od 45 godina. Najzapošljivije su osobe iz dobni razreda između 30 i 44 godina starosti tražitelja posla.

Tablica 23. Prosječni broj nezaposlenih osoba prema dobi u 2014. i 2015. godini

Dob	2014. godina				2015. godina				Indeks 14/13.
	Ukupno	%	Muškarci	Žene	Ukupno	%	Muškarci	Žene	
15-19	18	6,61	9	8	12	5,3	7	6	66,6
20-24	36	13,23	19	17	30	13,3	14	16	83,3
25-29	34	12,5	16	18	26	11,6	12	14	76,4
30-34	25	9,19	14	11	19	8,4	10	10	76,0
35-39	25	9,19	9	16	18	8,0	7	11	72,0
40-44	21	7,72	8	14	16	7,1	5	11	76,1
45-49	39	14,33	14	24	31	13,8	11	21	79,4
50-54	38	13,97	15	23	34	15,1	11	22	89,4
>55	37	13,60	21	16	36	16,0	17	19	97,2
Ukupno	272	100	125	147	224	100	94	130	82,3

Izvor: Hzz Područni ured Vukovar

Mladi do 30 godine u 2015. godini čine jednu trećinu nezaposlenih (30,2%), dok stariji od 45 godina čine više od jedne trećine (44,9%) ukupne nezaposlenosti u 2015. godini (tablica 24.). U ukupnoj strukturi nezaposlenih najugroženija kategorija na tržištu rada danas su mladi (po-

red najstarije dobne skupine). Naime, mladi vrlo teško stječu svoja prva iskustva i vrlo teško nalaze posao, a kada ostanu bez posla upadaju u zamku dugotrajne nezaposlenosti.

4.6.4. Trajanje nezaposlenosti

Dugotrajna nezaposlenost je trajno prisutna na tržištu rada Općine Bogdanovci kao i Hrvatske općenito. Dugotrajna nezaposlenost ima izrazito nepovoljne, višestruke posljedice i na pojedinca i općenito na razvoj društva jer povećava stupanj deprivacije što utječe na smanjenu društvenu aktivnost osoba zahvaćenih nezaposlenošću.

Dugotrajna nezaposlenost najizraženija je kod nezaposlenih osoba najstarijih dobni skupina. Međutim, ako znamo da duže čekanje na posao (preko godinu dana) otežava povratak u aktivnost, možemo reći da su i mlađe nezaposlene osobe pogođene dugotrajnom nezaposlenošću.

Tablica 24. Struktura (%) nezaposlenih osoba prema trajanju nezaposlenosti i dobi u 2015. godini (godišnji prosjek)

Trajanje nezaposlenosti	Ukupno	Dobna struktura							
		15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50 više
Kratkotrajna nezaposlenost	97	11	17	17	10	7	7	12	16
Dugotrajna nezaposlenost	127	2	12	10	9	10	9	20	55

Izvor: „Nezaposlenost i zapošljavanje Vukovarsko srijemska županija“, HZZ, Područni ured Vukovar,

4.6.5. Nezaposleni hrvatski branitelji

U Vukovarsko-srijemskoj županiji u 2014. godini prosječno je bio evidentiran 1 761 nezaposleni hrvatski branitelj. U odnosu na 2013. godinu, broj nezaposlenih branitelja je povećan za 1,0%.⁴⁴ Obrazovna struktura nezaposlenih hrvatskih branitelja nešto je nepovoljnija od obrazovne strukture ukupno evidentiranih nezaposlenih osoba.

Tablica 25. Prosječan broj nezaposlenih hrvatskih branitelja prema razini obrazovanja u 2014. godini u Vukovarsko-srijemskoj županiji

⁴⁴ Godišnje izvješće o nezaposlenosti i zapošljavanju u 2014.god, svibanj 2015., Područni ured Vinkovci , str.19.

	Ukupno	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike	SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina, gimnazija	Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat
2014.	1.761	112	757	630	230	21	11
Struktura	100	6,36	42,99	35,78	13,06	1,19	0,62
Udio (%) u nezaposlenih	8,72	19,15	14,56	8,72	4,01	2,77	1,60
Indeks 2014/2013.	100,97	102,75	105,14	95,60	103,14	87,50	100,00

Izvor: HZZ, Područni ured Vukovar

Tijekom 2014. godine u Općini Bogdanovci evidentirana su prosječno mjesečno 16 nezaposlena hrvatska branitelja

Tablica 26. Prosječan broj nezaposlenih hrvatskih branitelja prema razini obrazovanja u 2014. godini u Općini Bogdanovci

	Ukupno	Bez škole i nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	SŠ za zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike	SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina, gimnazija	Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat
2014.	16	0	9	3	4	0	0
Struktura	100,00	0,00	56,25	18,75	25,00	0,00	0,00
Udio (%) u nezaposlenih	6,20	0,00	9,78	3,85	5,88	0,00	0,00
Indeks 2014/2013.	106,67	0,00	112,50	150,00	100,00	0,00	0,00

Izvor: HZZ, Područni ured Vukovar

4.7. Potporna poduzetnička infrastruktura

Na području Općine Bogdanovci ne postoje industrijski pogoni, niti gospodarske zone. Pomoć gospodarstvenicima se pruža kroz sufinanciranje od strane Vukovarsko srijemske Županije. (Prilog 2.)

5. DEMOGRAFSKE I SOCIJALNE ZNAČAJKE PODRUČJA

5. 1. Broj, gustoća i demografska kretanja stanovništva

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine Općina Bogdanovci ima 1960 stanovnika u 3 naselja: Bogdanovci, Petrovci i Svinjarevci. Najveće naselje je Petrovci s 864 stanovnika, a najmanje Svinjarevci sa samo 386 stanovnika, dok Bogdanovci bilježe 710 stanovnika.

Tablica 27. Kretanje stanovništva na području Općine Bogdanovci (1981. - 2011.)

PODRUČJE	Bogdanovci	Petrovci	Svinjarevci	Općina Bogdanovci	VSŽ
Popis 1981.	1.026	1.357	750	3.133	223.919
Popis 1991.	1.113	1.289	765	3.167	23.241
Indeks 91/81	108,5	94,9	102	101	10,4
Popis 2001.	803	988	575	2.366	204.768
Indeks 01/91	72,1	76,6	74,9	74,7	88,6
Popis 2011.	710	864	386	1960	179.521
Indeks 11/01	88,4	89,2	72,1	85,6	87,7

Izvor: Popis stanovništva 2011. Državni zavod za statistiku, Zagreb, 2012.

Demografsku i socijalnu sliku Općine Bogdanovci u posljednjih dvadeset godina obilježavaju negativna demografska kretanja, negativni migracijski saldo.

Pokazatelji depopulacije ukazuju na gubitke stanovništva. Procesi depopulacije u općini Bogdanovci teku brže u odnosu na Županiju, što je vidljivo iz podataka u tablici 25. Između dvije popisne godine(2001.-2011.), broj stanovnika Općine Bogdanovci se smanjio za 14,4%, dok se ukupno stanovništvo županije smanjilo za 12,3%. Najveći pad stanovništva dogodio se u naselju Svinjarevci (27,9%), a najmanji u Petrovcima (10,8%).

Gustoća naseljenosti prema popisu 2011. godine u Općini Bogdanovci je 39,1 st/km² (tablica 26.), što je ispod prosjeka Republike Hrvatske koji iznosi 75,8 st/km². To je posljedica kontinuiranog pada stanovništva u posljednjih 20 godina izazvanog negativnim prirodnim kretanjem i iseljavanjem stanovništva. Domovinski rat 1991. godine također je uzrok demografskog egzodusa što je vidljivo iz tablice 25. Prema popisu stanovništva iz 1991. godine općina Bogdanovci ima 3167 stanovnika, a 2001. godine 2366 stanovnika, što je pad za 25,3%.

Tablica 28. Gustoća naseljenosti na području Općine Bogdanovci (st/km²), 2001-2011

PODRUČJE	GUSTOĆA NASELJENOSTI	
	2001. godine	2011. godine

	Površina/ 1 km ²	Br. stanovnika/ 1km ²	Površina/ 1 km ²	Br. stanovnika/ 1km ²
Općina Bogdanovci	51,7	45,7	51,7	39,1
VSŽ	2.447,72	83,6	2.447,72	73,3

5.2. Prosječna starost i dobna - spolna struktura općine Bogdanovci

Od 1960 stanovnika Općine Bogdanovci, 1293 stanovnika je radno sposoban (66%), 291 stanovnik je u dobnoj skupini 0-14 godina (14,8%), dok je 376 stanovnika starije od 65 godina (19,2%), tablica 27.

Tablica 29. Stanovništvo Općine Bogdanovci prema popisu stanovnika iz 2011. godine po dobnoj i spolnoj strukturi

Spol	Ukupno	0-14	15-64	65+
Svi	1960	291	1293	376
M	943	143	666	134
Ž	1017	148	627	242

Dobna struktura stanovništva Općine Bogdanovci analizirana je i kroz prosječnu starost stanovništva, te indeks i koeficijent starosti stanovništva što je prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica 30. Prosječna starost, indeks i koeficijent starosti stanovništva Općine Bogdanovci, VSŽ i RH prema popisu stanovnika iz 2011. godine

	Spol	Ukupno	Prosječna starost	Indeks starenja	Koef. starosti
Republika Hrvatska	sv.	4.284.889	41,7	115,0	24,1
	m	2.066.335	39,9	92,3	20,5
	ž	2.218.554	43,4	139,0	27,4
Vukovarsko - srijemska županija	sv.	179.521	40,6	98,3	23,0
	m	86.682	38,6	76,4	18,9
	ž	92.839	42,5	121,0	26,9
Općina Bogdanovci	sv.	1.960	42,5	121,7	25,5
	m	943	40,4	95,5	20,4
	ž	1.017	44,4	146,9	30,2

Izvor: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

Indeks starenja stanovništva Općine Bogdanovci je 121,7, što s demografskog stajališta znači da je stanovništvo općine staro. Promatrano po spolu indeks starenja muškog stanovništva iznosi 95,5 a indeks starenja ženskog stanovništva 146,9 što je prilično velika razlika među spolovima.

Koeficijent starosti stanovništva općine, odnosno udio starijih od 60 godina iznosi 25,5, pri čemu je koeficijent starosti ženskog stanovništva 30,2.

Sljedeća tablica prikazuje stanovništvo VSŽ i Općine Bogdanovci po naseljima prema popisu stanovnika iz 2011. godine po dobnoj i spolnoj strukturi.

Tablica 31. Dobna struktura stanovništva i promjene u dobnoj strukturi u VSŽ i Općine Bogdanovci po naseljima

RH	Spol	Stanovništvo 0-14 godina starosti				Stanovništvo 15 – 64 godine starosti				Stanovništvo 65+ godina starosti			
		2001.	2011.	Indeks 2011./2001	Udio %	2001.	2011.	Indeks 2011./2001	Udio %	2001.	2011.	Indeks 2011./2001	Udio %
VSŽ	sv.	39359	30451	77,4	17,0	122460	118382	96,6	66,0	42949	30688	71,4	17,1
	m	20016	15554	77,7	8,7	67153	59615	88,7	33,2	11301	11513	101,8	6,4
	ž	19343	14897	77,0	8,3	55307	58767	106,3	32,7	31648	19175	60,5	10,7
Općina Bogdanovci	sv.	448	291	64,9	14,8	1506	1293	85,8	66,0	412	376	91,2	19,2
	m	217	143	65,8	7,3	792	666	84,0	34,0	146	134	91,7	6,8
	ž	231	148	64,0	7,5	714	627	87,8	32,0	266	242	90,9	12,3
Bogdanovci	sv.	171	125	73,0	17,6	518	467	90,1	65,8	114	118	103,5	16,6
	m	81	56	69,1	7,9	267	236	88,3	33,2	42	38	90,4	5,3
	ž	90	69	76,6	9,7	251	231	92,0	32,5	72	80	111,1	11,3
Petrovci	sv.	153	114	74,5	13,2	626	627	100,1	72,6	209	180	86,1	20,8
	m	76	58	76,3	6,7	341	298	87,3	34,5	78	71	91,0	8,2
	ž	77	56	72,7	6,4	285	272	95,4	31,4	131	109	83,2	12,6
Svinjarevci	sv.	124	52	41,9	13,4	362	256	70,7	66,3	89	78	87,6	20,2
	m	60	29	48,3	7,5	184	132	71,7	34,2	27	25	92,5	6,5
	ž	64	23	35,9	6	178	124	69,6	32,1	62	53	85,4	13,7

Iz tablice 28 je vidljivo kako je došlo do značajnog pada u broju mlađeg stanovništva (0-14) između 2001. i 2011. godine, od čak 35,1%, što je više od prosječnog smanjenja broja mladih u Županiji (22,6%) te značajno više od prosjeka RH (13,54%). Broj radno sposobnog stanovništva u Općini Bogdanovci također se smanjio (14,2%), što je manje u odnosu na prosjek smanjenja u Županiji (3,4%). Broj starijih od 65 godina na području Općine Bogdanovci se također smanjio za 8,8%.

Posebno je zabrinjavajuća činjenica da je u sva 3 naselja zabilježeno smanjenje broja mladih veće od 25% (Bogdanovci 27%; Petrovci 25,5%; Svinjarevci 58,1%)

Udio radno sposobnog stanovništva u Općini Bogdanovci jednak je udjelu VSŽ i veći nego u RH (67,06%), dok je udio stanovništva starijeg od 64 godine veći nego u VSŽ (17,1%) i RH (15,22%).

5.3. Obrazovna struktura

Područje Općine Bogdanovci obilježava loša obrazovna struktura stanovništva, odnosno ispodprosječni udjel obrazovanog stanovništva i znatno niži udjel više i visoko obrazovanog stanovništva u odnosu na nacionalnu strukturu (tablica 29.).

Tablica 32. Stanovništvo staro 15 i više godina prema razini završene škole

	Bogdanovci	VSŽ	RH
Ukupno	1.669	149.070	3.632.461
%	100	100	100
Bez škole	59	5.187	62.092
%	3,5	3,4	1,7
1-3 raz. OŠ	18	1.474	34786
%	1,07	0,9	1,0
4-7 raz. OŠ	78	8.813	249.081
%	4,6	5,9	6,9
O.Š	724	45.156	773489
%	43,7	30,2	21,3
SSS	708	74.176	1.911.815
%	42,4	49,7	52,6
VŠS	48	6.403	212.059
%	2,8	4,2	5,8
VSS	34	7.334	352.145
%	2	4,9	9,7
magisterij	0	287	19.327
%	0	0,1	0,5
doktorat	0	65	11.702
%	0	0,04	0,3
nepoznato	0	175	5.965
%	0	0,1	0,2

Izvor: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011.

Iz tablice se može vidjeti da je na području Općine Bogdanovci 43,7% stanovništva sa završenom osnovnom školom, 42,4% sa srednjom stručnom spremom, dok je tek 2,8% sa završenom višom stručnom spremom i 2% sa visokom stručnom spremom.

Strategija Europa 2020 u području obrazovanja izdvaja cilj kojega bi na razini Unije trebalo ispuniti do 2020, a to je najmanje 40 % stanovništva u dobi između 30 i 34 godine starosti sa završenim tercijarnim (visokim) obrazovanjem. Hrvatska ima znatno niži postotak od većine država Europske unije. U 2011. godini je prosječni udio stanovništva 30-34 godine s visokim

obrazovanjem u EU-27 dosegao 34,6 %, dok je u Hrvatskoj iznosio samo 24,5%.⁴⁵

Stoga će svakako i na području Općine biti nužno poraditi na poticanju mladih ljudi na nastavak školovanja i starijeg stanovništva na cjeloživotno obrazovanje kako bi mogli konkurirati na tržištu rada.

Slika 8. Stanovništvo staro 15 i više godina prema razini završene škole, 2011.g.

5.4. Nacionalne manjine na području Općine Bogdanovci

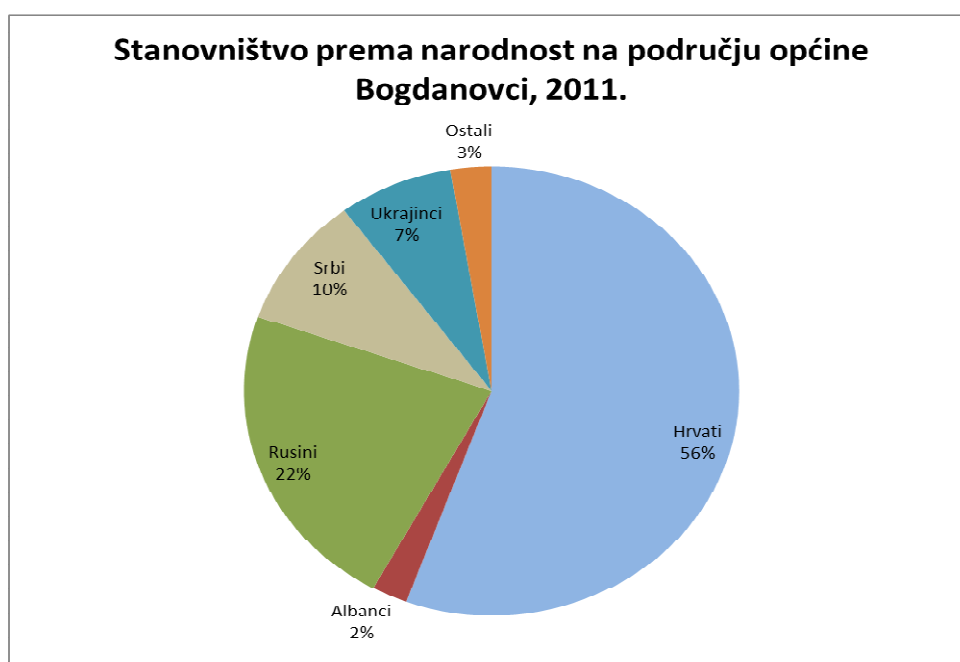
Područje Općine Bogdanovci je multikulturano područje na kojem prema posljednjem popisu stanovništva 2011. godine živi najviše Hrvata 56,17 %, Rusina 22,65 %, Srba 9,59%, Ukrajinici 7,55%, Albanci 2,35 %, Bošnjaci 0,02%, Mađari 0,41%, Nijemci 0,02 %, Poljaci 0,05 %, Slovaci 0,1%, Slovenci 0,15%, i ostali 0,55% što se može vidjeti iz tablice 30. i slike .

Tablica 33. Stanovništvo prema narodnost na području općine Bogdanovci, 2001.-2011.

	2001.			2011.		
	Bogdanovci	VSŽ	RH	Bogdanovci	VSŽ	RH
Ukupno	2.366	204.768	4.437.460	1.960	179.521	4.284.889
%	100	100	100	100	100	100
Hrvati	1.266	160.277	3.977.171	1.101	142.135	3.874.321
%	53,51	78,27	89,63	56,17	79,17	90,42

⁴⁵ Strategija razvoja Urbane aglomeracije Osijek, Radni dokument, svibanj, 2016. str . 66.

Albanci	68	487	15.082	46	492	17.513
%	2,87	0,24	0,34	2,35	0,27	0,41
Bošnjaci	2	1.138	20.755	4	1.746	31.479
%	0,08	0,56	0,47	0,02	0,97	0,73
Crnogorci	1	119	4.926	0	97	4.517
%	0,04	0,06	0,11	0	0,05	0,11
Mađari	9	2.047	16.595	8	1.696	14.048
%	0,38	1	0,37	0,41	0,94	0,33
Nijemci	8	171	2.902	4	137	2.965
%	0,34	0,08	0,07	0,02	0,08	0,07
Poljaci	2	32	567	1	22	672
%	0,08	0,02	0,01	0,05	0,01	0,02
Rumunji	1	17	475	0	27	437
%	0,04	0,01	0,01	0	0,02	0,01
Rusini	550	1.796	2.337	444	1.427	1.936
%	23,25	0,88	0,05	22,65	0,79	0,05
Slovaci	2	1.338	4.712	2	1.185	4.753
%	0,08	0,65	0,11	0,1	0,66	0,11
Slovenci	1	92	13.173	3	65	10.517
%	0,04	0,04	0,30	0,15	0,04	0,25
Srbi	241	31.644	201.631	188	27.824	186.633
%	10,19	15,45	4,54	9,59	15,50	4,36
Ukrajinci	175	476	1.977	148	419	1.878
%	7,4	0,23	0,04	7,55	0,23	0,04
Ostali	40	5.134	175.157	11	2.249	133220
%	1,7	2,5	3,96	0,55	1,27	3,09

Slika 9. Stanovništvo prema narodnost na području općine Bogdanovci, 2001.-2011.

Na slici 9. se može vidjeti da su Rusini najbrojnija manjina u Općini Bogdanovci. Rusini su u Hrvatskoj jedna od 22 priznate nacionalne manjine. Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine u Hrvatskoj živi 2.337 Rusina, od čega 76,85% u Vukovarsko-srijemskoj županiji, odnosno 22% u Općini Bogdanovci.

6. ANALIZA RAZVOJNIH SNAGA, SLABOSTI, PRILIKA I PRIJETNJI (SWOT) OPĆINE BOGDANOVCI

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> - dobra prometna povezanost naselja Općine prema Vukovaru, Vinkovcima i Osijeku - blizina autoceste Osijek-Zagreb - blizina Zračne luke Osijek - blizina Željezničkog kolodvora Osijek, Vukovar, Vinkovci - blizina Luke Osijek, Luke Dunav - blizina urbanih središta - blizina plovnih putova rijeke Vuke i Dunava - bogatstvo vodotoka i podzemnih voda - Općina je u klimatskoj zoni umjerene kontinentalne klime - u sva naselja je uvedena električna, plinska, vodovodna i telefonska mreža - bogata kulturna baština - postojanje sportskih objekata i dječjih igrališta - na području Općine djeluje Područni Vrtić u Bogdanovcima i tri Područne Osnovne škole od 1r-4.r. - blizina urbanih središta za srednjoškolsko i fakultetsko obrazovanje i slobodne aktivnosti - na području Općine Bogdanovci djeluje 26 aktivnih udruga, najbrojnije su športske udruge, njih 8, slijede 4 nacionalne, i 3 s područjem djelovanja kulture i umjetnosti - općina podržava djelovanje civilnog sektora - postojanje vjerskih objekata - postojanje Dvd-a - postojanje nogometnih klubova - sufinanciranje vrtića i prijevoza učenika - stipendiranje studenata - dostupnost primarne zdravstvene zaštite - Općina Bogdanovci je članica LAG-a Srijem 	<ul style="list-style-type: none"> - nepostojanje cestovne povezanosti naselja unutar Općine - nedostatak sredstava za izgradnju infrastrukture - nedovoljna energetska učinkovitost objekata - velik dio postojećih pješačkih staza treba rekonstrukciju, dok jedan manji dio treba izgraditi - na području Općine nema biciklističkih staza - odvodni sustav je u izgradnji samo u naselju Bogdanovci - svi postojeći društveni domovi u naseljima trebaju djelomičnu ili potpunu rekonstrukciju i opremanje prostorija. - loše stanje objekata DVD-ova te nedostatna opremljenost - Dječji vrtić u Petrovcima nema fasadu, a u Bogdanovcima treba nadogradnju za cjelodnevni boravak. - postojeći načini zbrinjavanja otpadnih voda u pojedinim dijelovima Općine (septičke jame) su prijetnja za okoliš - ne postojanje parcela za odvajanje krupnog otpada - niža obrazovna struktura od republičkog prosjeka (u VSŽ veći je udjel osoba sa završenom osnovnom školom za 5,1 postotni bod, te srednjom školom za 2,9 postotnih bodova) - udio visoko obrazovanih osoba znatno niži u odnosu na RH, - u nekim dijelovima naselja nema asfalta do privatnih kuća i prateće minimalne infrastrukture (voda, plin) - nedovoljni kapacitet postojećeg dječjeg vrtića, te organizirani šestosatni program nezadovoljava potrebe - nedovoljna ponuda programa

<ul style="list-style-type: none"> - područje posebne državne skrbi omogućuje posebne poticaje gospodarstvenicima, investitorima i stanovništvu Općine po pitanju povrata poreza i doprinosa. - Vukovarsko-srijemska županija u ukupnim prihodima poduzetnika RH participira sa 2,04%. - postojanje šumskih površina - bogatstvo vodnih resursa iz prirodnih vodotoka; postojanje tri dola - postojanje lovišta na području Općine - postojanje opg-a - Općina je bogata poljoprivrednim površinama, posebice obradivim kao glavna gospodarska aktivnost ističe se poljoprivreda - broj poljoprivrednih gospodarstva 173, od toga 168 obiteljska poljoprivredna gospodarstva - 19 zaposlenih u poljoprivredi čini udio od 26,02 % korisnika mirovinskog osiguranja po osnovi poljoprivredne djelatnosti. - dobri preduvjeti za razvoj kulturnog, športskog, biciklističkog te ruralnog turizma 	<p>cjeloživotnog učenja na području Općine Bogdanovci i slaba motiviranost stanovništva za cjeloživotno obrazovanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - postojeća dječja igrališta su u lošem stanju - nedovoljna osposobljenost škola na području Općine za pripremu i provedbu EU projekata - od 1991. godine kontinuiran pad broja stanovnika - velik broj socijalno ugroženog stanovništva - neodgovarajuća kvalifikacijska struktura raspoložive radne snage - značajan pad u broju mlađeg stanovništva između 2001. i 2011. godine - indeks starenja stanovništva Općine je 121,7 što s demografskog stajališta znači da je stanovništvo općine staro. - nedostatno razvijena izvan institucionalna skrb za starije i nemoćne - naglašena situacija slabih aktivnosti i sadržaja za mlade - većina udruga nema dovoljne kapacitete za prijavljivanje i provedbu EU projekata - nedovoljna suradnja pojedinih udruga sa javnim institucijama - opća neinformiranost - slaba organiziranost volontera - naselje Bogdanovci je u Domovinskom ratu srušeno do temelja - postojanje zapuštenih objekata i ruševnih kuća - nezaposlenost - starost i loša obrazovna struktura poljoprivrednog stanovništva - nedovoljna iskorištenost prirodnih potencijala - sporost državne administracije u rješavanju zahtjeva za bespovratna sredstva iz EU fondova - obrtništvo trgovina i usluge slabo razvijeni - broj registriranih djelatnika u poljoprivredi je u kontinuiranom
--	--

	<p>opadanju</p> <ul style="list-style-type: none"> - mali broj zadruga poljoprivrednih proizvođača, samo 1 - u ukupnoj proizvodnji pretežu oranice, odnosno ratarska proizvodnja - mali udjeli staklenika/plastenika (0,03%), rasadnika (0,00%), voćnjaka (69 %), pašnjaka (0%) i vinograda (0, 97 %) - žene su nositelji ili odgovorne osobe u udjelu od 22,6 % ukupnog broja OPG-a -slaba informiranost OPG-a o poticajnim sredstvima iz fondova EU. - neznanje pisanja projekata za dobivanje bespovratnih sredstava iz Eu fondova, te sredstava domaćih i inozemnih donatora. - nedovoljno kvalitetnog (potrebnog) kadra u turizmu - nema strategije i koncepta upravljanja turističkim resursima - ne postoji marketing i strategija manifestacija - nedovoljno razvijena turistička infrastruktura - -nedovoljna financijska snaga OPG-a i poduzetnika za investiranje u turizam
PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> - mogućnosti korištenja EU fondova - mogućnost naselja (mjesni odbori i udruge) za korištenje mjera iz PRR RH 2014.-2020. za razvoj i obnovu infrastrukture - blizina hrvatsko-srpske granice - područje Općine Bogdanovci pripada hrvatskom ruralnom području - prirodni potencijal za korištenje obnovljivih izvora energije - jačanje svijesti građana o potrebama i mogućnostima zaštite okoliša - mogućnost općinskih naselja da koriste mjere iz PRR RH 2014.-2020. za razvoj i obnovu društvene infrastrukture - unapređivanje sustava cjeloživotnog učenja - usklađivanje obrazovanja s potrebama gospodarstva - razvoj međunarodne suradnje - stvaranje uvjeta za održavanje kulturnih manifestacija - mogućnosti za razvoj socijalnog 	<ul style="list-style-type: none"> - blizina hrvatsko-srpske granice - područje Općine Bogdanovci pripada hrvatskom ruralnom području - ne riješen sustav kanalizacije i otpadnih voda - postojanje administrativnih prepreka i sporost administracije - depopulacijski trend - iseljavanje - smanjivanje izdvajanja za školstvo može onemogućiti održavanje minimum standarda - izumiranje kulturnih i povijesnih tradicija - zakoni kojim se reguliraju investicije i poduzetništvo nisu naklonjeni investitorima - administrativne barijere prilikom ulaganja u razvoj poduzetništva - financijska preopterećenost porezima, doprinosima, raznim

<p>poduzetništva</p> <ul style="list-style-type: none"> - povezivanje gospodarstva sa znanstveno-istraživačkim sektorom - poticanje razvoja temeljenog na inovacijama, znanju i načelima održivog razvoja - poticanje udruživanja i razvoj klastera - poticanje razvoja kreativnih industrija - finalizacija drvnih proizvoda - očuvanje tradicijskih obrta - uvođenje standarda kvalitete u poslovanju i proizvodnji - mogućnost zapošljavanja stanovništva kroz javne radove - prekvalifikacija i obrazovanje poljoprivrednika - mogućnosti financiranja investicija u poljoprivredi i preradi poljoprivrednih proizvoda posebno kroz paket mjera iz Programa ruralnog razvoja 2014.-2020 - razvoj kratkih opskrbnih lanaca - prijelaz poljoprivrednih proizvođača iz ratarstva u isplativije kulture - poticanje razvoja obiteljskih gospodarstava, ekološke poljoprivrede te uzgoja autohtonih pasmina - poticanje zaštite, certificiranja i brendiranja autohtonih proizvoda - potencijal za razvoj ekološke poljoprivrede - potencijal za razvoj voćarstva - mogućnost seoskog turizma - spajanje na europske biciklističke rute 	<p>nametima te visokim cijenama energenata</p> <ul style="list-style-type: none"> - jačanje trenda odljeva visokostručne radne snage - spora dinamika natječaja iz Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020. te posljedično nedovoljno iskorištenje sredstava - nastavak neadekvatne poljoprivredne politike - nepovoljan utjecaj klimatskih promjena na poljoprivrednu proizvodnju - nekonkurentnost domaće proizvodnje - nepredviđen rast cijene energenata i vodoopskrbe - pad turističke potražnje zbog ekonomske situacije - migrantska kriza - slab interes za razvoj turizma
--	---

7. STRATEŠKI CILJEVI I MJERE RAZVOJA

7.1. STRATEŠKI CILJEVI RAZVOJA

1. Razvoj i unaprjeđenje komunalne i društvene infrastrukture

Planiranje prostornog uređenja ima za cilj postići optimalan razvoj naselja uvažavajući karakteristike pojedinih naselja i potrebe stanovnika. U cilju postizanja održivog razvoja prostora teži se ujednačavanju opremljenosti komunalnom, prometnom i drugom infrastrukturom u svim naseljima Općine Bogdanovci vodeći pri tome brigu o očuvanju prirode i okoliša. Ravnomjeran razvoj društvene infrastrukture po naseljima, promišljen na socijalno i gospodarski održiv način odgovorit će na današnje potrebe lokalnog stanovništva za društvenim i kulturnim sadržajima, ali i poticajima za razvoj lokalne zaposlenosti, posebno u sektoru ruralnog turizma i ugostiteljskoj djelatnosti.

2. Poticanje diversifikacije ruralnih gospodarskih aktivnosti i potpora razvoju gospodarstva

U skladu s razvojem i unaprjeđenjem komunalne i društvene infrastrukture, u skladu s aktivnostima ekoloških poboljšanja u prostoru i u skladu s unaprijeđenjem kvalitete života, razvijat će se pretpostavke za nove gospodarske aktivnosti. U okviru ovog cilja će se razviti nekoliko info-točaka za potporu razvoju poduzetništva, ali i dati različiti oblici potpore razvoju poduzetništva i gospodarstva na području Općine.

3. Unaprjeđenje kvalitete života

U okviru ovog cilja provodit će se aktivnosti koje će povećati ukupnu kvalitetu i zadovoljstvo stanovnika Općine. To su: podizanje kvalitete javnih usluga, podizanje standarda u odgoju obrazovanja na svim razinama, očuvanje kulturne baštine, promocija športa, te osiguranje visokog standarda zdravstvenih usluga i usluga socijalne skrbi, podizanje razine kvalitete stanovanja, podizanja svijesti građana i senzibiliziranja javnosti za pitanja siromaštva, socijalne isključenosti, brige za osobe s invaliditetom, manjinske skupine, dugotrajno nezaposlene osobe, posebno mlade i žene, podizanjem razine svih oblika suradnje, podizanje razine ekološke svijesti i dr.

4. Ekološka poboljšanja u prostoru

U skladu s ekološkim načelima provodit će se aktivnosti podizanja ekološke svijesti stanovništva, ekoloških poboljšanja u prostoru u cilju očuvanja i poboljšanja stanja prirode i okoliša, provodit će se aktivnosti energetske učinkovitosti, kroz evaluaciju i odabir projekata s prihvatljivim utjecajem na stanje okoliša i njegovo unaprjeđenje.

7.2. STRATEŠKE MJERE I PODMJERE RAZVOJA PO STRATEŠKIM CILJEVIMA

STRATEŠKI CILJ	MJERE	PODMJERE
1. Razvoj i unaprjeđenje komunalne i društvene infrastrukture	1.1. Razvoj i unaprjeđenje infrastrukturnog sustava Općine	<p>1.1.1. Izgradnja i unaprjeđenje sustava prometne infrastrukture i parkirališta</p> <p>1.1.2. Izgradnja i održavanje lokalnih i nerazvrstanih cesta te šumskih i poljskih putova</p> <p>1.1.3. Izgradnja i sanacija nogostupa u naseljima</p> <p>1.1.4. Izgradnja biciklističkih staza i briga o biciklističkom prometu</p> <p>1.1.5. Razvoj i unaprjeđenje sustava odvodnje</p> <p>1.1.6. Razvoj i povećanje učinkovitosti vodoopskrbnog sustava</p> <p>1.1.7. Razvoj i održavanje javnih zelenih površina</p> <p>1.1.8. Razvoj i unaprjeđenje elektroenergetske i telekomunikacijske mreže</p> <p>1.1.9. Razvoj infrastrukture širokopojasnog interneta</p> <p>1.1.10. Unaprjeđenje javne rasvjete</p> <p>1.1.11. Izgradnja mreže i unaprjeđenje sustava komunalnih usluga i infrastrukture Općine</p>
	1.2. Održivo gospodarenje prostorom i javnim objektima Općine	<p>1.2.1. Cjelovito planiranje prostornog razvoja sukladno sa razvojnim potrebama Općine</p> <p>1.2.2. Održivo korištenje prostora i objekata Općine te poticanje njihovog održavanja i obnove</p> <p>1.2.3. Revitalizacija zapuštenih objekata i zemljišta Općine</p> <p>1.2.4. Uspostava i unaprjeđenje jedinstvenog registra javnih objekata i zemljišta Općine</p>
2. Poticanje diversifikacije ruralnih gospodarskih aktivnosti i potpora razvoju gospodarstva	2.1. Povećanje primjene znanja, inovacija i novih tehnologija u gospodarstvu	<p>2.1.1. Razvoj poduzetničkih info-točaka za poticanje poduzetništva, socijalnog poduzetništva i zadrugarstva</p> <p>2.1.2. Informiranje i edukacija poduzetnika, te poticanje razvoja temeljenog na inovacijama, znanju, primjeni novih tehnologija i načelima održivog razvoja</p>
	2.2. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva	<p>2.2.1. Poticanje razvoja diversificiranih ruralnih gospodarskih aktivnosti</p> <p>2.2.2. Razvoj turističkih sadržaja temeljenih na bogatoj kulturnoj baštini</p> <p>2.2.3. Očuvanje tradicijskih obrta i gospodarsko korištenje resursa kulturne baštine, folklorne baštine i manifestacija</p> <p>2.2.4. Razvoj svih oblika ruralnog turizma</p>
	2.3. Razvoj konkurentne poljoprivrede i prehrambene industrije	<p>2.2.5. Definiranje i provedba mjera potpore razvoju poljoprivrede i prehrambene industrije u skladu s Programom ruralnog razvoja RH 2014.-2020.</p> <p>2.2.6. Poticanje razvoja obiteljskih gospodarstava i ekološke poljoprivrede</p> <p>2.2.7. Poticanje udruživanja poljoprivrednih i prehrambenih proizvođača, posebice zadruga, proizvođačkih grupa i organizacija</p> <p>2.2.8. Stvaranje preduvjeta za razvoj lokalnog tržišta i kratkih lanaca opskrbe</p>

	2.4. Razvoj socijalnog i društvenog poduzetništva	2.4.1. Promicanje zajedničkih inicijativa i partnerstava kroz modele razvoja socijalnog poduzetništva 2.4.2. Stavljanje u funkciju neiskorištenih javnih objekata i zemljišta Općine za razvoja socijalnog i društvenog poduzetništva 2.4.3. Promicanje važnosti i uloge socijalnog i društvenog poduzetništva kroz sve oblike obrazovanja 2.4.4. Potpore razvoju projekata udruga koje se bave područjem socijalnog poduzetništva
3. Unaprjeđenje kvalitete života	3.1. Razvoj društvene infrastrukture, socijalnih usluga i ljudskih kapaciteta	3.1.1. Izgradnja, obnova i održavanje društvenih domova te održivo korištenje i upravljanje ostalim javnim objektima 3.1.2. Izgradnja, obnova i održavanje društvene infrastrukture namijenjene djeci i mladima 3.1.3. Poboljšanje uvjeta i kvalitete usluga u zdravstvu, zdravstvenoj prevenciji i brizi za stare 3.1.4. Unaprjeđenje kvalitete i korištenja infrastrukture u kulturi 3.1.5. Razvoj športa i rekreacije, te športske i rekreacijske infrastrukture 3.1.6. Unaprjeđenje pronatalitetne populacijske politike 3.1.7. Unaprjeđenje socijalne usluga i programa 3.1.8. Potpora integraciji osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada 3.1.9. Provedba posebnih programa s naglaskom na mlade i jačanju njihove uloge u društvu te osobe 55+ 3.1.10. Osnježivanje ljudskih kapaciteta Općine i cjeloživotno obrazovanje stanovnika Općine
	3.2. Unaprjeđenje kvalitete stanovanja i sigurnosti stanovništva	3.2.1. Unaprjeđenje sustava zaštite i spašavanja, te vatrogastva 3.2.2. Promicanje dobrovoljstva u sustavima zaštite i spašavanja, te vatrogastvu 3.2.3. Energetska obnova fasada javnih objekata i kuća
4. Ekološka poboljšanja u prostoru	4.1. Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša i poboljšanje kvalitete okoliša	4.1.1. Edukacija i aktivnosti podizanja ekološke svijesti 4.1.2. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom 4.1.3. Sprječavanje i sanacija divljih odlagališta otpada 4.1.4. Očuvanje biološke raznolikosti
	4.2. Održivo gospodarenje energijom i povećanje udjela obnovljivih izvora	4.2.1. Povećanje energetske učinkovitosti u javnim, gospodarskim i stambenim objektima, prometu i javnoj rasvjeti 4.2.2. Diversifikacija energetskog sustava i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije

7.3. DETALJAN AKCIJSKI PLAN

Detaljan akcijski plan provedbe Strategije razrađen je po mjerama i podmjerama, a sadrži pokazatelje mjerljivosti, vrijeme provedbe, nositelje provedbe, potrebna financijska sredstva i izvore financiranja.

STRATEŠKI CILJ 1.			
RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE KOMUNALNE I DRUŠTVENE INFRASTRUKTURE			
Mjera 1.1. Razvoj i unaprjeđenje komunalne i društvene infrastrukture			
PODMJERE	1.1.1. Izgradnja i unaprjeđenje sustava prometne infrastrukture i parkirališta 1.1.2. Izgradnja i održavanje lokalnih i nerazvrstanih cesta te šumskih i poljskih putova 1.1.3. Izgradnja i sanacija nogostupa u naseljima 1.1.4. Izgradnja biciklističkih staza i briga o biciklističkom prometu 1.1.5. Razvoj i unaprjeđenje sustava odvodnje 1.1.6. Razvoj i povećanje učinkovitosti vodoopskrbnog sustava 1.1.7. Razvoj i održavanje javnih zelenih površina 1.1.8. Razvoj i unaprjeđenje elektroenergetske i telekomunikacijske mreže 1.1.9. Razvoj infrastrukture širokopojasnog interneta 1.1.10. Unaprjeđenje javne rasvjete 1.1.11. Izgradnja mreže i unaprjeđenje sustava komunalnih usluga i infrastrukture Općine		
Pokazatelji	- - broj uređenih postojećih javnih površina i prostora - broj novo izgrađenih javnih zelenih površina - izgrađeni nogostupi i biciklističke staze u jedinici mjere - poboljšanja javne rasvjete, broj novih rasvjetnih tijela - broj priključaka na Internet		
Vrijeme provedbe	2016.-2020.	Nositelj	Općina Bogdanovci
Financijska sredstva		Izvori financiranja	EU fondovi, Općina Bogdanovci, Vukovarsko srijemska županija
Mjera 1.2. Održivo gospodarenje prostorom i javnim objektima Općine			
PODMJERE	1.1.1. Cjelovito planiranje prostornog razvoja sukladno sa razvojnim potrebama Općine 1.1.2. Održivo korištenje prostora i objekata Općine te poticanje njihovog održavanja i obnove 1.1.3. Revitalizacija zapuštenih objekata i zemljišta Općine 1.1.4. Uspostava i unaprjeđenje jedinstvenog registra javnih objekata i zemljišta Općine		
Pokazatelji	- broj realiziranih planova, studija, prostorno analitičkih podloga i dr. - broj dokumenata prostornog uređenja usklađenih s načelima održivog razvitka - izrađena dokumentacija sanacije i uređenja - odrađene aktivnosti na pripremi uređenja - broj intervencija na preuređenju - broj javnih objekata i zemljišta uvedenih u registar		
Vrijeme provedbe	2016.-2020.	Nositelj	Općina Bogdanovci
Financijska sredstva		Izvori financiranja	EU fondovi, Općina Bogdanovci, Vukovarsko srijemska županija

STRATEŠKI CILJ 2.			
POTICANJE DIVERSIFIKACIJE RURALNIH GOSPODARSKIH AKTIVNOSTI I POTPORA RAZVOJU GOSPODARSTVA			
Mjera 2.1. Povećanje primjene znanja, inovacija i novih tehnologija u gospodarstvu			
PODMJERE	2.1.1. Razvoj poduzetničkih info-točaka za poticanje poduzetništva, socijalnog poduzetništva i zadugarstva 2.1.2. Informiranje i edukacija poduzetnika, te poticanje razvoja temeljenog na inovacijama, znanju, primjeni novih tehnologija i načelima održivog razvoja		
Pokazatelji	- broj uspostavljenih info-točaka za poduzetnike i razvoj socijalnog poduzetništva - broj usluga informiranja i edukacije - broj osoba na provedenim edukacijama - broj provedenih projekata		
Vrijeme provedbe	2016.-2020.	Nositelj	Općina Bogdanovci, udruge
Financijska sredstva		Izvori financiranja	EU fondovi, Općina Bogdanovci, Vukovarsko srijemska županija
Mjera 2.2. Razvoj malog i srednjeg poduzetništva			
PODMJERE	2.2.1. Poticanje razvoja diversificiranih ruralnih gospodarskih aktivnosti 2.2.2. Razvoj turističkih sadržaja temeljenih na bogatoj kulturnoj baštini 2.2.3. Očuvanje tradicijskih obrta i gospodarsko korištenje resursa kulturne baštine, folklorne baštine i manifestacija 2.2.4. Razvoj svih oblika ruralnog turizma		
Pokazatelji	- broj proizvođača koji su diversificirali gospodarske aktivnosti - broj novih turističkih sadržaja - broj poslovnih subjekata koji koriste resurse kulturne i folklorne baštine - broj provedenih projekata u turizmu		
Vrijeme provedbe	2016.-2020.	Nositelj	Općina Bogdanovci, udruge
Financijska sredstva		Izvori financiranja	EU fondovi, Općina Bogdanovci, Vukovarsko srijemska županija
Mjera 2.3. Razvoj konkurentne poljoprivrede i prehrambene industrije			
PODMJERE	2.3.1. Definiranje i provedba mjera potpore razvoju poljoprivrede i prehrambene industrije u skladu s Programom ruralnog razvoja RH 2014.-2020. 2.3.2. Poticanje razvoja obiteljskih gospodarstava i ekološke poljoprivrede 2.3.3. Poticanje udruživanja poljoprivrednih i prehrambenih proizvođača, posebice zadruga, proizvođačkih grupa i organizacija 2.3.4. Stvaranje preduvjeta za razvoj lokalnog tržišta i kratkih lanaca opskrbe		
Pokazatelji	- broj provedenih projekata u okviru Programa ruralnog razvoja RH - broj novosnovanih poljoprivrednih gospodarstava i ekoloških proizvođača - broj novoosnovanih udruženja proizvođača, zadruga i proizv. organizacija - broj proizvođača uključenih u novoosnovana udruženja, zadruge i proizvođačke organizacije		
Vrijeme provedbe	2016.-2020.	Nositelj	Općina Bogdanovci, poslovni subjekti
Financijska sredstva		Izvori financiranja	EU fondovi, Općina Bogdanovci, Vukovarsko srijemska županija
Mjera 2.4. Razvoj socijalnog i društvenog poduzetništva			
PODMJERE	2.4.1. Promicanje zajedničkih inicijativa i partnerstava kroz modele razvoja socijalnog poduzetništva 2.4.2. Stavljanje u funkciju neiskorištenih javnih objekata i zemljišta Općine za razvoja socijalnog i društvenog poduzetništva 2.4.3. Promicanje važnosti i uloge socijalnog i društvenog poduzetništva kroz sve oblike		

	obrazovanja 2.4.4. Potpore razvoju projekata udruga koje se bave područjem socijalnog poduzetništva		
Pokazatelji	- projekti u području socijalnog poduzetništva - broj dodjeljenih potpora		
Vrijeme provedbe	2016.-2020.	Nositelj	Općina Bogdanovci, udruge
Financijska sredstva		Izvori financiranja	EU fondovi, Općina Bogdanovci, Vukovarsko srijemska županija

STRATEŠKI CILJ 3.			
UNAPRJEĐENJE KVALITETE ŽIVOTA			
Mjera 3.1. Razvoj društvene infrastrukture, socijalnih usluga i ljudskih kapaciteta			
PODMJERE	3.1.1. Obnova i održavanje društvenih domova te održivo korištenje i upravljanje ostalim javnim objektima 3.1.2. Izgradnja, obnova i održavanje društvene infrastrukture namijenjene djeci i mladima 3.1.3. Poboljšanje uvjeta i kvalitete usluga u zdravstvu i brizi za stare 3.1.4. Unaprjeđenje kvalitete i korištenja infrastrukture u kulturi 3.1.5. Razvoj športa i rekreacije, te športske i rekreacijske infrastrukture 3.1.6. Unaprjeđenje pronatalitetne populacijske politike 3.1.7. Unaprjeđenje socijalne usluga i programa 3.1.8. Potpora integraciji osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada 3.1.9. Provedba posebnih programa s naglaskom na mlade i jačanju njihove uloge u društvu te osobe 55+ 3.1.10. Osnježivanje ljudskih kapaciteta Općine i cjeloživotno obrazovanje stanovnika Općine		
Pokazatelji	- broj izgrađenih i obnovljenih objekata društvene infrastrukture namijenjene djeci i mladima - broj novih sadržaja u društvenim domovima - broj novozaposlenih osoba u korištenju društvenih domova - nove usluge u zdravstvu i brizi za stare - broj projekata u kulturi i športu - broj novih sportskih objekata, broj intervencija na postojećoj športskoj infrastrukturi - porast vrijednosti mjera pronatalitetne populacijske politike i socijalnih usluga - program potpora za osobe u nepovoljnom položaju na tržištu rada (nezaposleni), mlade i starije od 55 godina - broj provedenih edukacija za osnaživanje djelatnika Općine - broj različitih programa cjeloživotnog učenja provedenih na području Općine - broj polaznika edukacija		
Vrijeme provedbe	2016.-2020.	Nositelj	Općina Bogdanovci, udruge, poslovni subjekti
Financijska sredstva		Izvori financiranja	EU fondovi, Općina Bogdanovci, Vukovarsko srijemska županija, privatni investitori
Mjera 3.2. Unaprjeđenje kvalitete stanovanja i sigurnosti stanovništva			
PODMJERE	3.2.4. Unaprjeđenje sustava zaštite i spašavanja, te vatrogastva 3.2.2. Energetska obnova fasada javnih objekata i kuća		
Pokazatelji	- broj realiziranih programa prevencije - broj osposobljenih stručnjaka - broj aktivnosti poticanja dobrovoljstva u sustavima zaštite, spašavanja i vatrogastva - broj novo-uključenih dobrovoljaca - broj obiteljskih kuća i javnih objekata s energetske obnovljenim fasadama		
Vrijeme provedbe	2016.-2020.	Nositelj	Općina Bogdanovci, udruge, vlasnici obiteljskih kuća

Financijska sredstva		Izvori financiranja	EU fondovi, Općina Bogdanovci, Vukovarsko srijemska županija, privatni investitori
-----------------------------	--	----------------------------	--

STRATEŠKI CILJ 4.			
EKOLOŠKA POBOLJŠANJA U PROSTORU			
Mjera 4.1. Unaprjeđenje sustava zaštite okoliša i poboljšanje kvalitete okoliša			
PODMJERE	4.1.1. Edukacije i aktivnosti podizanja ekološke svijesti 4.1.2. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom 4.1.3. Sprječavanje i sanacija divljih odlagališta otpada 4.1.4. Očuvanje biološke raznolikosti		
Pokazatelji	- broj provedenih edukacija i aktivnosti za podizanje ekološke svijesti - broj polaznika edukacija - broj aktivnosti unaprjeđenja gospodarenja otpadom - broj preventivnih aktivnosti u gospodarenju otpadom - broj saniranih divljih odlagališta - broj provedenih aktivnosti za očuvanje biološke raznolikosti		
Vrijeme provedbe	2016.-2020.	Nositelj	Općina Bogdanovci, udruge, poslovni subjekti
Financijska sredstva		Izvori financiranja	EU fondovi, Općina Bogdanovci, Vukovarsko srijemska županija
Mjera 4.2. Održivo gospodarenje energijom i povećanje udjela obnovljivih izvora energije			
PODMJERE	4.2.1. Povećanje energetske učinkovitosti u javnim, gospodarskim i stambenim objektima, prometu i javnoj rasvjeti 4.2.2. Diversifikacija energetskog sustava i poticanje korištenja obnovljivih izvora energije		
Pokazatelji	- povećan udio obnovljivih izvora energije - broj edukacija o prednostima korištenja obnovljivih izvora energije, - broj novih projekata i programa iz područja obnovljivih izvora - broj izgrađenih elektrana na obnovljive izvore energije i ugrađenih kolektorskih sustava za grijanje potrošne tople vode - stopa smanjenja potrošnje komercijalnih izvora energije - broj članova energetskih zadruga		
Vrijeme provedbe	2016.-2020.	Nositelj	Općina Bogdanovci, udruge, poslovni subjekti, vlasnici obiteljskih kuća
Financijska sredstva		Izvori financiranja	EU fondovi, Općina Bogdanovci, Vukovarsko srijemska županija, privatni investitori

LITERATURA I IZVORI PODATAKA

1. Bogdanovci, Svjedočanstvo o postojnosti vjekovnog hrvatskog naselja, Zagreb, 1998.
 2. Državni zavod za statistiku
 3. HZZ, Područni ured VSŽ, Nezaposlenost i zapošljavanje VSŽ, 2015.
 4. Informacija o stanju gospodarstva u VSŽ, Vukovar, kolovoz 2015.
 5. Ocjenjivanje i razvrstavanje jedinica lokalne samouprave prema razvijenosti, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU.
 6. Program ukupnog razvoja Općine Bogdanovci, A.MAŠEK, 2008, Osijek
 7. Plan navodnjavanja Vukovarsko-srijemske županije: Sažetak, 2006. Broj plana: P-14/2006
 8. PPU Općine Bogdanovci, 2004.
 9. Strategija razvoja turizma VSŽ 2015-2020.
 10. Strategija Europa 2020
 10. Strategija razvoja Urbane aglomeracije Osijek, Radni dokument, svibanj, 2016.
 11. Upisnik poljoprivrednih gospodarstava RH, APPRRR ožujak, 2016.
 12. VSŽ Potencijal obnovljivih izvora energije 2012.
- * http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/index_hr.htm
- * <http://www.vusz.hr/info/opcine>
- * or.minpo.hr/pretraga.html, svibanj 2016.
- *Ukupne mjesečne i godišnje količine oborine, DHMZ, Zagreb, http://klima.hr/klima_arhiva.php

DODATAK I

Baza razvojnih projekata

1. Planirani projekti Općine Bogdanovci

	Naziv projekta	Procijenjena vrijednost (kn)	Izvori financiranja
1.	Izrada projektne dokumentacije za cestu Bogdanovci-Petrovci (3km)	195.000,00	Općina Bogdanovci
2.	Izrada projektne dokumentacije i izrada kanalizacije u naseljima Svinjarevci i Petrovci	300.000,00 (udio općine)	Općina Bogdanovci
3.	Uređenje Doma kulture Svinjarevci	300.000,00 (udio općine)	Eu fondovi, Općina Bogdanovci
4.	Uređenje i opremanje vatrogasnog doma DVD-a Bogdanovci	50.000,00	Eu fondovi, Općina Bogdanovci
5.	Sanacija zgrade NK Bogdanovci	150.000,00	Općina Bogdanovci
6.	Izgradnja vodopkrbnog i kanalizacijskog sustava	800.000,00	Eu fondovi, Općina Bogdanovci
7.	„ Led rasvjeta“ - energetska učinkovitost,	1.000.000,00	Eu fondovi, Općina Bogdanovci
8.	Autobusno ugibalište	300.000,00	Općina Bogdanovci, VSŽ, resorno ministarstvo
9.	Izgradnja i opremanje dječjeg igrališta i malog nogometa u Petrovcima i Svinjarevcima	150.000,00	Općina Bogdanovci, resorno ministarstvo
10.	Obnova dječjih igrališta u Petrovcima i Svinjarevcima	50 000,00	Općina Bogdanovci
11.	Projektiranje rasporeda signalizacije; uvesti turističke oznake (nemaju nikakvu signalizaciju)	32.000,00	Općina Bogdanovci
12.	Izrada dokumentacije za sanaciju nogostupa u Petrovcima	40.000,00	Općina Bogdanovci
13.	Sanacija nogostupa u Petrovcima	1.000.000,00	Općina Bogdanovci
14.	Izgradnja nerazvrstanih cesta	1.200.000,00	Eu fondovi, Općina Bogdanovci
15.	Izrada dokumentacije za izgradnju parkirališta ispred ambulante u Bogdanovcima	13.000,00	Općina Bogdanovci Resorno ministarstvo
16.	Izgradnja parkirališta ispred ambulante u Bogdanovcima	260.000,00	Eu fondovi, Općina Bogdanovci
17.	Izgradnja parkirališta na groblju u Bogdanovcima, projekt je u tijeku, u režiji Općine	300.000,00	Eu fondovi, Općina Bogdanovci, VSŽ
18.	Uređenje interijera Hrvatskog doma u Bogdanovcima	300.000,00	Općina Bogdanovci resorno Ministarstvo
19.	Uređenje i kompletno renoviranje Doma kulture, polivalentnog društvenog doma u Petrovcima	800.000,00	Eu fondovi, Općina Bogdanovci
20.	Uvođenje širokopojasnog interneta, za područje grada Vukovara,		Eu fondovi, Općina Bogdanovci

21.	„Info točka“ za potporu i savjetovanje poduzetnika	150.000,00	Eu fondovi, Općina Bogdanovci, resorno Ministarstvo
22.	Podizanje svijesti o gospodarenju otpadom; uređenje parcele za odvajanje krupnog otpada	100.000,00	Eu fondovi, Općina Bogdanovci, resorno Ministarstvo
23.	Dom za starije i nemoćne	500.000,00	Eu fondovi, Općina Bogdanovci, VSŽ, resorno Ministarstvo
24.	Akumulacija Bogdanovci	250.000,00	Eu fondovi, Općina Bogdanovci, VSŽ, resorno Ministarstvo
25.	Graz – mjesto za odmor i rekreaciju	150.000,00	Eu fondovi, Općina Bogdanovci, VSŽ, resorno Ministarstvo

1. Projekti prikupljeni javnim pozivom od građana

1.	Izrada dokumentacije idejnog projekta za navodnjavanje iz potoka Keruč u Petrovcima
2.	Izrada projektne dokumentacije za parking ispred grkokatoličkog groblja u Petrovcima
3.	Proširenje vrtića za cjelodnevni boravak u Bogdanovcima
4.	Izgradnja biciklističke staze u dužini 5 km od Bogdanovaca do Vukovara (projekt u partnerstvu s gradom Vukovarom)
5.	Projektiranje rasporeda signalizacije; uvesti turističke oznake (nemaju nikakvu signalizaciju)
6.	Izgradnja kružnog toka u Bogdanovcima - cesta Vukovar- Vinkovci na županijsku cestu
7.	Izgradnja parkirališta na županijskoj cesti ispred nogometnog igrališta u Petrovcima
8.	Izgradnja parkirališta ispred Doma Kulture u Svinjarevcima
9.	Izgradnja tribine sa solarnim panelima za potrebe energije u svlačionicama sportskog objekta u naselju Petrovci
10.	Uređenje i opremanje uslužnog prostora Društvenog doma „Sokolana „ u Petrovcima
11.	Uređenje ljetne bine u Petrovcima
12.	Uređenje grkokatoličkog župnog dvora
13.	Obnova spomen krsta Pravoslavne crkve u Petrovcima
14.	Izgradnja i opremanja zgrade zemaljskog radija „Srijem“

PRILOG 1.

DODATAK II⁴⁶

1. Zaštićene i ugrožene vrste na području Općine Bogdanovci

Iako ne postoji cjelovita inventarizacija ovog područja, prema dostupnim podacima iz crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske i postojećih stručnih studija, na ovom području stalno ili povremeno živi niz ugroženih i zaštićenih vrsta.

a) Sisavci

Prema Crvenoj knjizi ugroženih sisavaca Hrvatske, područje Općine Bogdanovci je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih vrsta sisavaca. Uz tablicu s popisom zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta koje su ovdje rasprostranjene, za one najugroženije (pred izumiranjem – u kategorijama CR, EN i VU) navedeni su i osnovni podaci.

Ugrožene vrste sisavaca na području Općine Bogdanovci (SZ – strogo zaštićena svojta, Z – zaštićena svojta; RE – regionalno izumrla svojta, CR - kritično ugrožena, EN – ugrožena, VU – rizična, NT – potencijalno ugrožena, LC – najmanje zabrinjavajuća, DD – vjerojatno ugrožena, ZZP – Zakon o zaštiti prirode N.N. 70/05, 139/08, 57/11)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Regionalna kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Barbastella barbastellus</i> *	širokouhi mračnjak	DD	SZ	√
<i>Cricetus cricetus</i>	veliki hrčak	NT	SZ	
<i>Glis glis</i>	sivi puh	LC	SZ sj. od Save Z juž od Save	
<i>Lepus europaeus</i>	europski zec	NT	Z	
<i>Lutra lutra</i>	vidra	DD	SZ	√
<i>Micromys minutus</i>	patuljasti miš	NT	Z	
<i>Mus spicilegus</i>	miš humkaš	NT	Z	
<i>Myotis bechsteinii</i> *	velikouhi šišmiš	VU	SZ	√
<i>Myotis emarginatus</i>	riđi šišmiš	NT	SZ	√
<i>Myotis myotis</i>	veliki šišmiš	NT	SZ	√
<i>Neomys anomalus</i>	močvarna rovka	NT	Z	

* potencijalno područje rasprostranjenja

⁴⁶ Izvor: Crvene knjige, Državni Zavod za zaštitu prirode RH. <http://www.dzpz.hr/publikacije/crvene-knjige-48.html>

Od navedenih sisavaca, ističu se vrste navedene na Dodatku II Direktive o staništima odnosno vrste za koje je potrebno odrediti tzv. Posebna područja zaštite (SAC – Special Area of Conservation).

Mjere zaštite:

- U cilju zaštite šišmiša, potrebno je očuvati njihova prirodna staništa u špiljama, šumama te skloništima po tavanima, crkvenim tornjevima i drugim prostorima na zgradama. U slučaju obnova zgrada i crkava u kojima je nađena kolonija šišmiša, poželjno je postaviti nova pogodna mjesta za sklonište kolonije.
- Za zaštitu šišmiša koji obitavaju u špiljama potrebno je špilje tretirati kao područja zatvorena za javnost, a u iznimnim slučajevima u špiljama koje su otvorene za posjetitelje šišmišima osigurati nesmetano kretanje prilikom postavljanja vrata na ulazu u špilju (za postavljanje takvih vrata obavezno je konzultirati stručnjake za šišmiše), ne uznemiravati prilikom posjeta te odrediti prihvatni kapacitet špilje.
- U cilju zaštite šumskih vrsta šišmiša, detaljne mjere očuvanja šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode koji se ugrađuju u odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove na području Općine Bogdanovci.

U cilju zaštite vrsta vezanih za vlažna staništa (vidra, močvarna rovka) potrebno je u što većoj mjeri očuvati vodena i močvarna staništa i spriječiti melioraciju i isušivanje, odnosno ne planirati daljnje regulacije vodotoka te daljnje melioracije ovakvih površina bez Ocjene prihvatljivosti takvih zahvata na prirodu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08, 57/11).

b) Ptice

S obzirom na ovdje prisutna staništa te uzimaju éi u obzir podatke ornitoloških studija izrađenih u okviru LIFE III CRO-NEN projekta (izradio Zavod za ornitologiju, HAZU), kao i Crvenu knjigu ugroženih ptica Hrvatske, područje Općine Bogdanovci je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih ptica. Uz tablicu s popisom zaštićenih i strogo zaštićenih vrsta koje su ovdje rasprostranjene, za one najugroženije (pred izumiranjem – u kategorijama CR, EN i VU) navedeni su i osnovni podaci.

Strogo zaštićene i ugrožene vrste ptica rasprostranjene na području Općine Bogdanovci (RE – regionalno izumrle, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; gp – gnijezdeća

populacija, ngp – negniježdeća populacija, zp – zimujuća populacija, pp – preletnička populacija; Z – zaštićena vrsta)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Dodatak I Direktive o pticama
<i>Alcedo atthis</i>	vodomar	NT gp	√
<i>Aythya nyroca</i>	patka njorka	VU gp, NT pp	√
<i>Ciconia ciconia</i>	roda	NT gp	√
<i>Ciconia nigra</i>	crna roda	VU gp	√
<i>Columba oenas</i>	golub dupljaš	DD gp	
<i>Dendrocopos syriacus</i>	sirijski djetlić	LC gp	√
<i>Falco cherrug</i>	stepski sokol	CR gp	√
<i>Ficedula albicollis</i>	bjelovrata muharica	LC gp	√
<i>Haliaeetus albicilla</i>	štekavac	EN gp	√
<i>Ixobrychus minutus</i>	čapljica voljak	NT gp	√
<i>Lanius minor</i>	sivi svračak	LC gp	√
<i>Lymnocyptes minima</i> **	mala šljuka	DD ngp	
<i>Milvus migrans</i>	crna lunja	VU gp	√
<i>Pernis apivorus</i>	škanjac osaš	VU gp	√
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i> *	mali vranac	CR gp	√
<i>Picus canus</i>	siva žuna	LC gp	√
<i>Porzana parva</i>	siva štijoka	DD gp	√
<i>Sylvia nisoria</i>	pjegava grmuša		√

*zimovalica, **vjerojatno područje rasprostranjenja za vrijeme selidbe

Mjere zaštite:

- U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za vodena i vlažna staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom vodno-gospodarskih zahvata, koji se upravo radi zaštite ovih ptica ne preporučuju (npr. regulacije vodotoka), kao ni prenamjena ovakvih staništa u poljoprivredna zemljišta (melioracijski zahvati).
- U slučaju izvođenja ovakvih zahvata na područjima Ekološke mreže RH potrebno je provoditi ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, sukladno članku 36. Zakona o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08, 57/11) i članku 3. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu (N.N. 118/09).
- U cilju zaštite vrsta ptica vezanih za šumska staništa, potrebno je o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama, a naročito je potrebno ostavljati dostatan broj starih suhih stabala radi ptica dupljašica (kroz uvjete zaštite prirode odgovarajućih šumsko-gospodarskih osnova i/ili programa gospodarenja šumama).

c) Vodozemci

Prema Crvenoj knjizi vodozemaca i gmazova Hrvatske, područje Općine Bogdanovci je

stanište slijedećih ugroženih vrsta vodozemaca:

Ugrožene vrste vodozemaca na području Općine Bogdanovci (SZ – strogo zaštićene, Z - zaštićene, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – nisko rizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; ZZP – Zakon o zaštiti prirode N.N. 70/05, 139/08, 57/11)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Bombina bombina</i>	crveni mukač	NT	SZ	√
<i>Hyla arborea</i>	gatalinka	NT	SZ	
<i>Triturus dobrogicus</i>	veliki panonski vodenjak	NT	SZ	√

Mjere zaštite:

- Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

d) Gmazovi

Ugrožene vrste gmazova na području Općine Bogdanovci (SZ – strogo zaštićene, Z - zaštićene, CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – nisko rizične, LC – najmanje zabrinjavajuće, DD – nedovoljno poznate; ZZP – Zakon o zaštiti prirode N.N. 70/05, 139/08, 57/11)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Emys orbicularis</i>	barska kornjača	NT	SZ	√

Mjere zaštite:

- Potrebno je očuvati staništa na kojima ove vrste obitavaju s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

d) Ribe

Prema *Crvenoj knjizi slatkovodnih riba Hrvatske* područje Općine Bogdanovci je područje rasprostranjenja većeg broja ugroženih vrsta riba.

Ugrožene vrste riba na širem području Općine Bogdanovci (SZ - strogo zaštićena svojta, Z - zaštićena svojta; CR – kritično ugrožena, EN - ugrožena, VU- rizična, NT –

potencijalno ugrožena, LC – najmanje zabrinjavajuća, DD-vjerojatno ugrožena)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Abramis sapa</i> (<i>Ballerus sapa</i>)	crnooka deverika	NT	Z	
<i>Cyprinus carpio</i> *	šaran	EN	Z	
<i>Gobio gobio</i> (<i>Gobio obtusirostris</i>)	krkuša	LC	Z	
<i>Misgurnus fossilis</i>	piškur	VU	SZ	√
<i>Rutilus pigus</i> (<i>Rutilus virgo</i>)	plotica	NT	Z	√
<i>Vimba vimba</i>	nosara	VU	Z	

*zavičajne populacije

Mjere zaštite:

- U cilju zaštite riba potrebno je o njima voditi brigu prilikom regulacija vodotoka i vodno-gospodarskih radova uz obavezu provođenja postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu obzirom da područje Općine Bogdanovci obuhvaća ekološki značajna područja uvrštena u Ekološku mrežu RH.
- Nužno je onemogućiti i spriječiti onečišćenja vodotoka kako u nadzemnim tako i u podzemnim dijelovima. Sukladno Zakonu o zaštiti prirode i Zakonu o slatkovodnom ribarstvu, zabranjeno je vodotoke poribljavati stranim (alohtonim) vrstama.

e) *Leptiri*

Prema *Crvenoj knjizi danjih leptira Hrvatske* (u pripremi), područje Općine Bogdanovci je stanište više ugroženih vrsta leptira.

Ugrožene vrste danjih leptira na području Općine Bogdanovci (SZ – strogo zaštićene, Z – zaštićene; CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene, VU – osjetljive, NT – niskorizične, DD – nedovoljno poznate; ZZP – Zakon o zaštiti prirode N.N. 70/05, 139/08, 57/11)

Znanstveno ime vrste	Hrvatsko ime vrste	Kategorija ugroženosti	Zaštita po ZZP	Dodatak II Direktive o staništima
<i>Apatura ilia</i>	mala preljevalica	NT	Z	
<i>Euphydryas maturna</i>	mala svibanjska riđa	DD	SZ	
<i>Heteropterus morpheus</i>	sedefast debeloglavac	NT	Z	
<i>Lopinga achine</i>	šumski okaš	DD	SZ	
<i>Lycaena dispar</i>	kiseličin vatreni plavac	NT	SZ	√

<i>Lycaena hippothoe</i>	ljubičastorubi vatreni plavac	NT	Z	
<i>Mellicta aurelia</i>	Niklerova riđa	DD	Z	
<i>Nymphalis vaualbum</i>	šareni ve	VU	Z	√
<i>Zerynthia polyxena</i>	uskršnji leptir	NT	SZ	

Mjere zaštite:

- Leptiri su općenito ugroženi uslijed regulacije voda što izaziva promjene staništa uz vodotoke i isušivanje vlažnih staništa; uništavanja šuma i promjena u gospodarenju šumama koje uključuju uništavanje starih hrastova i čišćenje rubova šuma; kemijskog onečišćenja; intenziviranja poljoprivredne proizvodnje; sukcesije livadnih staništa; te sakupljačke aktivnost kolekcionara.
- U cilju zaštite leptira trebalo bi prvenstveno očuvati vodena i močvarna staništa te o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama i travnjacima, melioraciji i vodno-gospodarskim zahvatima.

f) Alohtone vrste

Alohtone vrste predstavljaju velik problem i drugi su razlog smanjenja biološke raznolikosti na globalnom nivou, odmah nakon direktnog uništavanja staništa. Prema Zakonu o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08, 57/11), zabranjeno je uvođenje stranih divljih svojti u ekološke sustave.

2. Ugrožena i rijetka staništa

Od tipova staništa koji zahtijevaju provođenje mjera očuvanja sukladno Zakonu o zaštiti prirode i EU Direktivi o staništima, na području Općine Bogdanovci prisutni su stanišni tipovi koji su iskazani u narednom tabličnom prikazu. Ugrožena i rijetka staništa prema Pravilniku o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova (N.N. 7/06, 119/09) i EU Direktivi o staništima istaknuta su debljim otiskom (Napomena: oznaka * znači da su ugroženi pojedini pojedini tipovi staništa, a ne cijela skupina određenog NKS koda).

Zastupljenost stanišnih tipova na području Općine Bogdanovci

Tip staništa - NKS	NKS kod	(%)
Aktivna seoska područja	J11	4,01
Aktivna seoska područja / Urbanizirana seoska područja	J11/J13	1,42
Infrastrukturne površine	J44	0,07

Intenzivno obrađivane oranice na komasiranim površinama	I31	84,80
Javne neproizvodne kultivirane zelene površine	I81	0,05
Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume	E31	6,81
Nasadi širokolisnog drveća	E93	0,38
Urbanizirana seoska područja	J13	0,42
Vlažne livade Srednje Europe	C22	2,03
	Ukupno:	100,00

Prema Nacionalnoj klasifikaciji (Ministarstvo kulture RH, 2005.) ugrožena i rijetka staništa prisutna na ovom području opisana su na slijedeći način:

- C.2.2. Vlažne livade Srednje Europe (Red *MOLINIETALIA* W. Koch 1926) – Pripadaju razredu *MOLINIO-ARRHENATHERETEA* R. Tx. 1937. Navedeni skup predstavlja higrofilne livade Srednje Europe koje su rasprostranjene od nizinskog do brdskog vegetacijskog pojasa.
- E.3.1. Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume (Sveza *Erythronio-Carpinion* (Horvat 1958) Marinček in Mucina et al. 1993) – Pripadaju redu *FAGETALIA SYLVATICAE* Pawl. in Pawl. et al. 1928. Mezofilne i neutrofilne šume planarnog i bežuljkastog (kolinog) područja, redovno izvan dohvata poplavnih voda, u kojima u gornjoj šumskoj etaži dominiraju lužnjak ili kitnjak, a u podstojnoj etaži obični grab (koji u degradacijskim stadijima može biti i dominantna vrsta drveća). Ove šume čine visinski prijelaz između nizinskih poplavnih šuma i brdskih bukovih šuma.

Mjere zaštite:

A. Površinske kopnene vode i močvarna staništa

- očuvati vodena i močvarna staništa u što prirodnijem stanju a prema potrebi izvršiti revitalizaciju; na područjima isušanim zbog regulacije vodotoka odrediti mjesta za prokope kojima bi se osiguralo povremeno plavljenje okolnih područja;
- osigurati povoljnu, ekološki prihvatljivu, količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta;
- održavati povoljni režim voda za očuvanje močvarnih staništa;
- očuvati povoljni sastav mineralnih i hranjivih tvari u vodi i tlu močvarnih staništa;
- očuvati povezanost vodnoga toka;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- izbjegavati utvrđivanje obala, regulaciju vodotoka, kanaliziranje i promjene vodnog režima vodenih i močvarnih staništa ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja;

- u zaštiti od štetnog djelovanja voda dati prednost korištenju prirodnih retencija i vodotoka kao prostore za zadržavanje poplavnih voda odnosno njihovu odvodnju;
- prirodno neobrasle, šljunkovite, pjeskovite i muljevite, strme i položene, obale koje su gnijezdilišta i/ili hranilišta ptica održavati u povoljnom, ekološki prihvatljivom, stanju te spriječiti eksploataciju materijala i sukcesiju drvenastim vrstama;
- osigurati otvorene površine plitkih vodenih bazena, spriječiti sukcesiju, te osigurati trajnu povezanost sa matičnim vodotokom;
- sprječavati kaptiranje i zatrpavanje izvora;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih vodenih, obalnih i močvarnih površina;
- u gospodarenju vodama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);

C – D. Travnjaci, cretovi, visoke zeleni i šikare

- gospodariti travnjacima putem ispaše i režimom košnje, prilagođenim stanišnom tipu, uz prihvatljivo korištenje sredstava za zaštitu bilja i mineralnih gnojiva;
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- očuvati povoljni omjer između travnjaka i šikare, uključujući i sprječavanje procesa sukcesije (sprječavanje zaraštavanja travnjaka i cretova i dr.) te na taj način osigurati mozaičnost staništa;
- očuvati povoljnu nisku razinu vrijednosti mineralnih tvari u tlima suhих i vlažnih travnjaka;
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima cretova, vlažnih travnjaka i zajednica visokih zeleni, osigurati njihovo stalno vlaženje

i redovitu ispašu, odnosno košnju;

- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
- uklanjati strane invazivne vrste;
- očuvati muljevite, pjeskovite, šljunkovite i kamenite obale u njihovom prirodnom obliku s prirodnom vegetacijom te sanirati devastirana područja gdje god je moguće;

E. Šume

- gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma;
- prilikom dovršnoga sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine;
- u gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i

šumske rubove;

- u gospodarenju šumama osigurati produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća
- s obzirom na fiziološki vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice;
- u gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava ('control agents'); ne koristiti genetski modifi cirane organizme;
 - očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme;
 - u svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhих (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama;
 - u gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojti te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring);
 - pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodni bliske metode; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi;
 - uklanjati strane invazivne vrste sa svih šumskih površina;
 - osigurati povoljan vodni režim u poplavnim šumama;

Detaljne mjere za očuvanje šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode za odgovarajuće šumsko-gospodarske osnove/programe na području Općine Bogdanovci.

I. Kultivirane nešumske površine i staništa s korovnom i ruderalnom vegetacijom

- očuvati vegetaciju pukotina starih zidova, spriječiti uklanjanje vegetacije i zapunjavanje pukotina građevinskim materijalom;
- uz vodotoke i vlažne šume očuvati otvorene površine s vlažnim tlom bogatim dušikom;
- uklanjati invazivne vrste;
- osigurati plavljenje staništa i povoljan vodni režim;
- očuvati korovne zajednice čije su karakteristične biljne vrste ugrožene na nacionalnoj razini;
- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i uklanjati šumske vrste;

J. Izgrađena i industrijska staništa

- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i očuvati endemične svojte;

- uklanjati invazivne vrste.
- očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima termofilnih šikara, spriječiti sukcesiju i uklanjati vrste drveća koje zasjenjuju stanište;
- poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u nizinskim, brdskim, planinskim, otočnim i primorskim travnjačkim područjima;
- poticati održavanje travnjaka košnjom prilagođenom stanišnom tipu;
- provoditi revitalizaciju degradiranih travnjačkih površina, posebno cretova i vlažnih travnjaka, te travnjaka u visokom stupnju sukcesije;
- na jako degradiranim, napuštenim i zaraslim travnjačkim površinama za potrebe ispaše potrebno je provesti ograničeno paljenje te poticati stočarstvo;
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih travnjačkih površina i šikara;
- očuvati bušike, te spriječavati sukcesiju povremenim uklanjanjem nekih drvenastih vrsta i kontroliranim paljenjem;
- očuvati vegetacije visokih zelenih u kontaktnim zonama šuma i otvorenih površina, te spriječiti njihovo uništavanje prilikom izgradnje i održavanja šumskih cesta i putova;

Ne planirati širenje građevinskog područja na račun ugroženih močvarnih i obalnih staništa. Zaustaviti daljnju degradaciju preostalih močvarnih i obalnih staništa, te prema mogućnostima izvesti njihovu revitalizaciju.

Prilikom planiranja prometnih koridora birati varijantu najmanje pogubnu za ugrožena staništa i područja važna za ugrožene vrste. Prilikom planiranja potencijalnih lokacija za vjetroelektrane uvažiti ograničenja nužna za zaštitu ugroženih vrsta ptica i šišmiša.

Elemente krajobraza u krajobrazno vrijednim područjima treba štititi u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobraza, formiranima u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedica uravnoteženog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo). U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, naročito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata plana. Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti. U planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu.

U prostornom planiranju i uređenju na svim razinama voditi računa da se zadrži krajobrazna raznolikost i prirodna kvaliteta prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije. Treba poticati uporabu autohtonih materijala (npr. drvo, kamen) i

poštivanja tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene.

U krajobrazno vrijednim područjima potrebno je očuvati karakteristične prirodne značajke te je u tom cilju potrebno:

- sačuvati ih od prenamjene te unaprjeđivati njihove prirodne vrijednosti i posebnosti u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika,
- uskladiti i prostorno organizirati različite interese,
- izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima, i uzvišenjima te vrhovima,
- izgradnju izvan granica građevinskog područja kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zaštićene ili vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente,
- štititi značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom,
- planirane koridore infrastrukture (prometna, elektrovodovi i sl.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.

DODATAK III.

**PRORAČUNSKE POTPORE IZ „PROGRAMA DRŽAVNIH POTPORA
VUKOVARSKO-SRIJEMSKÉ ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2016. – 2020.“ KOJI JE
ODOBRILI MP**

Program: Poticanje razvoja poljoprivrede	plan 2016.
---	-------------------

		i svaka godina u razdoblju 2016.- 2020.
Tekući projekt: Povećanje konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora		
3	Rashodi poslovanja	
35	Subvencije	
35231	Promocija i uvođenje profitabilnijeg načina proizvodnje	50.000,00
35231	Unapređenje poljoprivredne infrastrukture	30.000,00
35231	Potpore jačanju poljoprivrednog sektora i ruralnog razvoja stjecanjem znanja i vještina	50.000,00
35231	Poticanje za kandidiranje na EU fondove	50.000,00
35231	Subvencija kamata-Croatia banka	140.000,00
35231	Sufinanciranje sakupljanja animalnog otpada i suzbijanje životinjskih i biljnih bolesti	20.000,00
35231	Sufinanciranje analiza i popravaka poljoprivrednog zemljišta	120.000,00
UKUPNO		460.000,00

PRORAČUNSKE STAVKE IZVAN „PROGRAMA DRŽAVNIH POTPORA VUKOVARSKO-SRIJEMSKJE ŽUPANIJE ZA RAZDOBLJE 2016. – 2020.“ I SADRŽAVAJU PREDVIDIVI TROŠAK (POTPORE) SAMO ZA 2016.

Program: Poticanje razvoja poljoprivrede		Plan 2016
Tekući projekt: Povećanje konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora		
3	Rashodi poslovanja	
35	Subvencije	
35231	Poticanje udruživanja poljoprivrednih proizvođača i rada njihovih asocijacija	50.000,00

35231	Stvaranje robnih marki i poticanje prerade na poljoprivrednim gospodarstvima	50.000,00
35231	Razvoj suvremenih i učinkovitih trgovinskih i distribucijskih kanala	100.000,00
35231	Unapređenje rada LAG-ova	40.000,00
35231	Očuvanje tradicijskih obrta	20.000,00
35231	Potpora organiziranju manifestacija tradicijske kulture i afirmiranja ruralnih vrijednosti	80.000,00
32	Materijalni rashodi	
32999	Povrat sredstava u državni proračun (za primljene potpore od MP za formiranje kreditne linije za poljoprivredu)	550.000,00
38	Ostali rashodi	
38119	Centar za nizinske šume Vinkovci (sufinanciranje poslova Hrvatskoga šumarskoga instituta Jastrebarsko jer Centar kao izdvojeni dio Instituta nema pravnu osobnost pa ni samostalno poslovanje)	30.000,00
Tekući projekt: Obrana od tuče		
3	Rashodi poslovanja	
35	Subvencije	
35231	Sredstva za obranu od tuče, (zakonska obveza prema Državnom hidrometeorološkom zavodu Zagreb)	100.000,00
35231	Komisija za procjenu štete od elementarnih nepogoda	10.000,00
Tekući projekt:Unapređenje drvno-prerađivačke industrije		
3	Rashodi poslovanja	
38	Ostali rashodi	
38119	Drvni klaster	39.454,76
Kapitalni projekt: Cjelovito i učinkovito gospodarenje vodama		
4	Rashodi poslovanja	
45	Ostali rashodi	

45411	Sanacija i izgradnja sustava navodnjavanja i melioracijske odvodnje	1.700.000,00
Kapitalni projekt :Regionalni vodovod Istočne Slavonije		
3	Rashodi poslovanja	
38	Ostali rashodi	
38612	Regionalni vodovod Istočne Slavonije	740.000,00
Kapitalni projekt: Poljoprivredni poduzetnički inkubator Drenovci		
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	
42	Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine	
42149	Sufinanciranje razvojnog projekta - Poljoprivredni. poduzetnički inkubator Drenovci (proračunske obveze još nisu potanko poznate mada je sporazum potpisan – ovisi sve o početku rada)	0,00
Kapitalni projekti : Infrastruktura		
3	Rashodi poslovanja	
38	Ostali rashodi	
38219	Kapitalne donacije za izgradnju infrastrukture i sufinanciranje tehničkih dokumentacija (tu je npr. potpora za ruralnu infrastrukturu, i za razvoj ruralne ekonomije, opet npr. za prihvati i pripremu šparoge za tržište,...	500.000,00
3299	Troškovi razminiranja (razminiranje okončano)	0,00
UKUPNO		4.009.454,76

35231	Unapređenje i razvoj lovstva (po Programu razvoja i unaprjeđenja lovstva u VSŽ za 2016. – 2020. jer je ugovoreni prihod županije 500.000 KN godišnje)	500.000,00
UKUPNO		500.000,00
SVEUKUPNO POLJOPRIVREDA I RURALNI PROSTOR U VSŽ ZA JEDNU GODINU		4.969.454,76

LITERATURA:

Antolović, J., Frković, A., Grubešić, M., Holcer, D., Vuković, M., Flajšman, E., Grgurev, M., Hamidović, D., Pavlinić, I. i Tvrtković, N. (2006): Crvena knjiga sisavaca Hrvatske.

Ministarstvo kulture, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb

Tutiš, V., Kralj, J., Radović, D., Ćiković, D., Barišić, S. (ur.) (2013): Crvena knjiga ptica Hrvatske. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb

Jelić, D., Kuljerić, M., Koren, T., Treer, D., Šalamon, D., Lončar, M., Podnar-Lešić, M., Janev Hutinec, B., Bogdanović, T., Mekinić, S. i Jelić, K. (2012): Crvena knjiga vodozemaca i gmazova Hrvatske. Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb

Mrakovčić, M., Brigić, A., Buj, I., Čaleta, M., Mustafić, P. i Zanella, D. (2006): Crvena knjiga slatkovodnih riba Hrvatske. Ministarstvo kulture i Državni zavod za zaštitu prirode, Zagreb

Šašić, M., Mihoci, I., Kučinić, M. (2015): Crvena knjiga danjih leptira Hrvatske. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Državni zavod za zaštitu prirode, Hrvatski prirodoslovni muzeju, Zagreb.